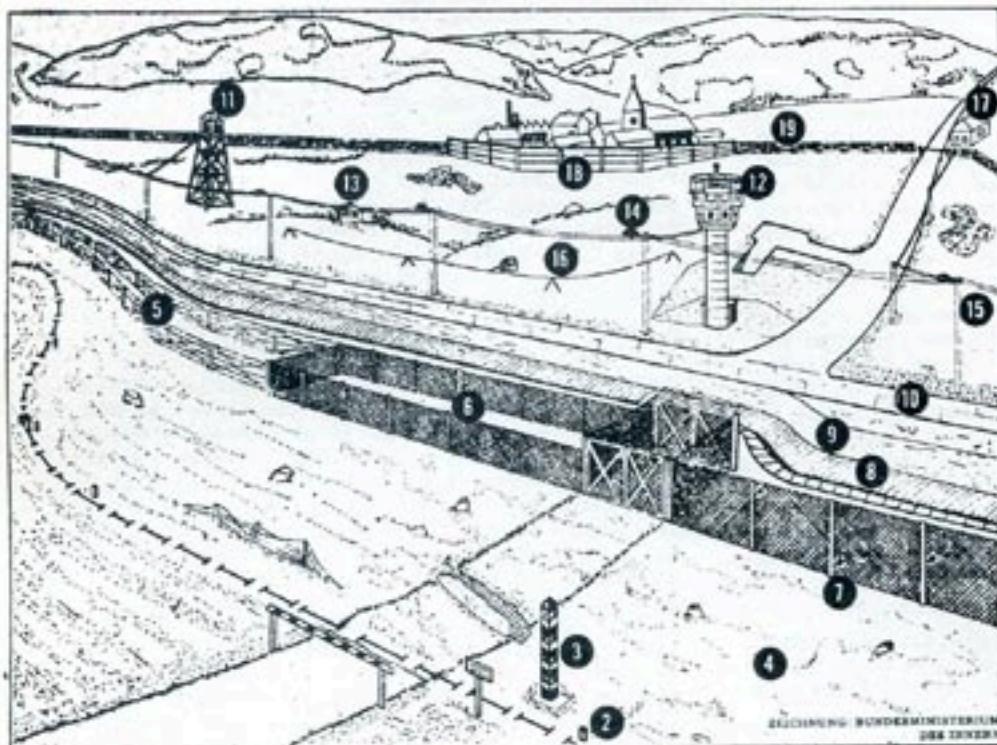

Östtyska gränsen:

EN MINA PER INNEVÄNARE!

artikel på sid 41

Teckning från västtyska inrikesministeriet som visar exempel på anläggningar längs gränsen.

- 2-3 Gränsstenar
- 4 Upp till 100 m bred yta väster om gränsenläggn.
- 5 Dubbelt taggrädsstängsel med minering mellan stängslen
- 6 Dubbelt 240 cm högt nässtängsel med minering mellan stängslen
- 7 Enkelt 320 cm högt nässtängsel med "dödssautomater"
- 8 Spårräcke för att stoppa fordon
- 9 6 m bred rensa för att sättra spår efter eventuella flyktingar
- 10 Väg för bevakningspersonal
- 11-12 Bevakningstorn
- 13 Bevakningsbunker
- 14 Strålkastare
- 15 Telefonledningar för gränsbevakningen
- 16 Vakthundanläggning
- 17 Kontrollpunkt
- 18 Betongmur som skyddar för "insyn"
- 19 Varningsstängsel, som är kopplat till alarmanläggningar

contra

mot socialism - för frihet

Oberoende politisk kvartalstidskrift

nummer 2 · 1976
årgång 2

Ledare:

Socialism utan gräns

För några år sedan fanns socialiseringdebatten i riksdagen. Partierna deklarerade sina misstänkningar och väljarna fick ta ställning. De borgerliga kraftfulla motstånd mot alla socialiseringeförslag gjorde att socialdemokraterna med stor skicklighet undvek socialiseringefrågan. Det var bara de radikalaste inom SSI som talade öppet om socialisering. Och med vissa mindre undantag skedde inga större förändringar i statens företagsinnehav. Debatten om statlig företagsamhet var koncentrerad till frågan om de många missgöta statliga förlustbolagen.

Idag är bilden en helt annan. Inte så att man nu från socialdemokraternas sida öppet går fram med socialiseringeförslag. De krav i den riktingen som ställdes av den socialdemokratiska partikongressen (förstatligande av läkemedelsindustrin och läromedelsproduktionen) ser partistrategerna inte på med positiva ögon. Man menar att sådana förslag riskerar att riva upp en ny socialiseringdebatt, som socialdemokraterna bara kan förlora på. Utvecklingen går tillräckligt snabbt i socialistisk riktning redan nu, och en intensiv socialiseringdebatt skulle snarast riskera att stoppa upp utvecklingen i socialistisk riktning.

Socialiseringprocessen är idag själv genererande. Riksdagen behöver inte fatta några beslut. Det behövs ingen politisk debatt. Det ensa företaget efter det andra faller som en mogen frukt i något statligt företags händer.

Det är idag fullt möjligt för de stora statliga företagen att utan riksdagsbeslut köpa in sig i det privata näringslivet. Det statliga investföretaget Svenska Navigator AB köpte under 1975 in ett tiotal företag, utan någon som helst socialiseringdiskussion. En del av inköpen betalades t.o.m. i Navigator-aktier. Andra företagaskap har gjorts av andra statliga företag.

Den viktigaste orsaken till Navigators många köp är de speciella problemen för de mindre företagen. Det är inte bara Navigator som har köpt mindre företag. Många privata eller börsnoterade investföretag har också företat sig.

Under året har emellertid flera storföretag också övergått i statens ägo, utan någon som helst socialiseringdiskussion: Pripps, Eriksbergs, Rockwool (tidigare hälften ägt av staten), Göta-verken och Calor-Celsius. Företag som tillsammans sysselsätter nära 30 000 anställda, eller ungefärligt 3% av den totala industri sysselsättningen i landet.

Andra storföretag förhandlar f.n. med staten om gemensamma storprojekt. Stora Kopparberg diskuterar ett valverk i Gävle, Gränges diskuterar statligt delägt i olika delar av koncernen, Hynäls har åtminstone tidigare förhandlat om samprojekt på raffinaderiområdet. Och staten har genom fjärde AP-fonden fått delägarskap i 23 börsnoterade företag. AP-fonden har redan styrelserepresentanta-

tion i två företag. Och har begärt representation i ytterligare tre.

Det bör säkert noteras att många av initiativen till statligt engagemang kommer från de privata företagen själva. Av olika skäl finner dessa företag samverkan med staten vara ett fördelaktigt alternativ.

Ett förklaring till denna utveckling kan vara att det krävs alltför tillstånd för att få driva företag i Sverige. År staten med i projektet tror dock många (med rätt eller fel) att det blir lättare att lotsa projektet genom alla tillståndsgivande instanser. Det här ger emellertid bara en del av förklaringen.

Inflationen kombinerad med inrikningen på alltmer kapitalintensiv industri ger säkert en betydligt större del av förklaringen. Skattesystemet och storföretagens alltför låga vinster gör att det blir svårt att få fram nytt kapital till de investeringar som måste göras. För att klara av de största investeringarna krävs utomstående kapital och då finns bara två alternativ: staten och utländska storföretag. De utländska storföretagen är dock osäker beredda att engagera sig i de stora projekt som vi här diskuterar. Det är alltför riskabelt att investera i det socialistiskt styrd Sverige. Många företag ställs därför inför valet mellan samarbete med staten eller en långsiktig tillbakagång på grund av kapitalbrist, en tillbakagång som kan kantas av många otrevliga finansieringskriser. Inflationen förstärker tendensen. Avskrivningarna på maskiner och inventarier får göras på de bokförda nominella beloppen. Med en snabb inflation så räcker avskrivningarna långtifrån till att köpa en ny maskin när den gamla har tjänat ut. Företaget ställs därför inför problemet att skaffa friskt kapital utifrån.

Inflationen, kapitalintensiteten och byråkratin är tre faktorer som påskyndar den socialistiska utvecklingen. Alla tre faktorerna utnyttjas skickligt av socialdemokrater med socialiseringssambitioner. Och hittills har man inte behövt riskera någon borgerlig kritik för sina åtgärder. Men vad gär kritisera "handlingskraftiga politiker som röddar mysselsättningen"? Att man genom sin politik medvetet drivit fram den kris situation som kan utnyttjas i socialistisk riktning är en sak som är svår att föra i bevis.

Vi hoppas emellertid att vi genom denna artikel lyckats fåta läsarens uppmärksamhet på den gigantiska socialiseringsoffensiv som förs av socialdemokraterna idag. Vi vill varna läsaren för att koncentrera allt intresse på de öppet socialistiska Mejdnerska löntagarfonderna. Det förfärlaget kan mycket väl vara en avledningsmanöver, något att knyta upp socialiseringdebatten kring, snarligt som de viktigaste delarna av näringslivet tas över i tytthet.

Hotet mot företagen

Våra företag riskerar att snrjas in i reglerings-
samskillets byråkratiska maskineri. Detta leder till
att skaparkraften och expansionsviljan försvinner.
Vi har i Sverige redan kommit långt på väg mot det
förlamande regleringssamhället. Problemet diskuteras
i denna artikel av fil dr Sven Rydenfeldt. Sven Ry-
denfeldt undervisar i nationalekonomi vid Lundas uni-
versitet.

**Släpp den enskilda företagsam-
ten löp! Låt driftigt och företag-
samt folk utveckla sin initiativ-
och skaparkraft under största möj-
liga frihet!** Resultatet kommer att
bla en väldsam expansion och ett
etterfrågesug på arbetskraft som
absorberar rabb och stubb - unga
och gamla, män och kvinnor, halta
och lyfta.

Otaliga konkreta exempel ger be-
vis för dessa påståenden. Den
industriella revolutionen i oli-
ka länder. Det tyska undret. Det
japanska. De ekonomiska miraklen
i Sydkorea, Taiwan, Hongkong och
Singapore.

Snällt istället in dessa företaga-
re i en tvängströja av statliga
regeringar med år för år tätare
maskor! Dirigera och kontrollera
dem på alla håll och kanter! Be-
handla dem med fientlighet och
misstro som mer eller mindre kri-
minella element!

I brist på företagsfrihet kan de
inte fungera som företagare. Pi-
entligheten förlamar deras energi
och skaparkraft, deras investe-
ringss- och expansionsvilja.

Resultatet av en sådan politik
kan vi idag studera på nära håll
i en arbetslöshet som vi får gå
tillbaka till 1930-talet för att
finna motstycket till. En mass-
arbetslöshet vars verkliga om-
fattning vi dåljer bakom AMS po-
tentklinisser och omfattande
förtidspensioneringar.

Hitt fristikt fulltysselsättnings-
samskille med fria företagare är
ett dynamiskt samskille i sjudan-
de utveckling och ständig omvand-
ling. Nya högproduktiva närings-
grenar och sambandssektorer växer,
medan gamla lågproduktiva krymper
och avvecklas. Nya företag föds,
gamla dör. Människor anställs och
människor friställs.

Nen friställningar i ett sådant
samskille är ingen olycka. Från
alla håll ropar företagen efter
folk, värvar och lockar ned olika
förmåner. Konkurrensen om arbets-
kraften är knivhård, och de fri-
ställda har bara att välja. Ar-
betsmarknaden blir i ett sådant
samskille "söldjarnas marknad" där
löntagarna sitter med trumf på
hand.

I ett arbetslöshetssamskille där-
mot - som det nuvarande - blir
varje företagskrympning, varje
företagsbod, varje friställning
något av en katastrof för de
drabbade. Inga företag ropar
efter dem, släss om dem, tar e-
mot dem med öppna armar.

Det enda som kan rädda ekonomin
sjuka och hotade enskilda företag
är radikala operationer med ampu-
tation av förlustavdelningar. Ut-
tan sådana livräddande ingrepp
kan den ekonomiska döden, konkur-
rensen inte undvikas. Med långt vär-
re konsekvenser för de anställda.

Varje friställning leder till hy-
steriska panikreaktioner, företags-
ledarna anklagas - göras till syn-
dabockar och okurkar. Det privata
näringslivet som system anklagas.
Man ropar på socialisering och
statlig hjälp. Man ger regeringen
chansen att spela den tacksamma
rollen som räddare i nöden.

Ifråga om mindre företag blir verk-
ningarna så begränsade, att man
kan låta naturen ha sin gång. Med
stora företag är det annorlunda.
Ett stort företags undergång be-
tyder i ett arbetslöshetssamskille
katastrof för både de friställda
och den drabbade kommunen. Ropen
på staten att gripe in och hindra
nedläggningen blir så hjärtskårande,
att ingen regering kan motstå dem.

I Sverige har staten vid det här
laget tvingats ta över det stora
flertalet av våra storvarv. Enorma
belopp i form av bidrag, köpa-
rummor, kreditstöd har redan fått
nateam. Och mer behövs.

I ett arbetslöshetssamskille tvings-
as staten gång på gång ingripa för
att hålla sjuka jätteböljar vid liv
med konstgjord andning. Sådana in-
grepp hindrar en naturlig same-
ring och strukturrationalisering,
hindrar naturens självlikande
krafter att verka. Och får på li-
te sikt föredöme verkan för
de återstående fria företagen.

Dessa företag kan inte i längden
konkurrera med de statsägda och
statstödda, som alltid i sina of-
ferter kan bjuda under, alltid kan
ta förluster - skattebetalarna
står ju för förlusterna. I en kon-

kurrens på så oliko och omväxlande
villkor är de fria företagen dömda
att komma till korta. Det enda
återstående fria storvarvet i
Sverige är Kockums. Men det kämpar
en till synes hopplös kamp.

De statstödda storföretagen ho-
tar inte endast de fria företagen
i det egna landet. Även konkur-
rerande fria företag i andra länder
drabbas. I t.ex. Danmark ligger
storvarvet Burmeister & Wain
i dödsryckningarna.

I England har Wilsons regeringen ny-
ligen beslutat att satserna enorma
belopp för att rädda Chryslers
bilfabriker och därmed sysselsätt-
ningen för 25.000 anställda -
plus lika många hos underleveran-
törer. Redan tidigare har man
tvängt över en annan stor bil-
fabrik - British Leylandkoncernen.

Hur länge ska de fria bilföretagen
i olika länder klara sig i en kon-
kurrens på världsmarknaden med
alltför statliga eller statstödda
företag? Företag som inte är
underkastade marknadens vanliga
järnhårda lagar. Företag som inte
är pickade att få kostnader och
intäkter att mötas. Företag som
alltid kan låta skattebetalarna
stå för förlusterna.

Det fria svenska Volvo kämpar i
dag mot växande svårigheter och
ekonomiska hot värre än någonsin.
Hur länge klarar sig Volvo? Hur
länge klarar sig SAAB?

Hur länge klarar sig våra fria
stålverk i konkurrens med HJA,
subventionerat med enorma belopp?
Dessarvet har det mycket svårt.
Och även Urånges kämpar sig hotat.

Vår nuvarande politiska regim
bygger först upp ett ekonomiskt
tvängströjsystem, i vilket fria
företag får allt svårare att fun-
gera. När de försvagas, förlamas
och insjuknar, kan regeringen i
den tacksamma rollen som läkare
och livräddare låta staten ta
hand om det ensa företaget efter
det andra. Vilket försätter de
återstående fria företagen i ett
än oändligtare läge. Vilket reff-
ficerat sätt att socialisera vårt
fria näringsliv bakhågen!

Sven Rydenfeldt

Östtyskland bygger ut gränslinjen

I Helsingfors träffades förra året en överenskommelse mellan Öst och Väst, där en av de viktigaste punkterna gällde ökad rörelsefrihet över gränserna - för mäniskor och idéer.

Innehållet i Helsingforsavtalet tycks inte ha påverkat den som har ansvaret för gränsen mellan Öst och Västtyskland. Östtyskland har fortsatt den kraftiga utbyggnaden av gränslinjen. Under 1975 lyckades bara 248 personer levande ta sig över gränsen. Men sammanlagt lyckades 6011 flyktingar ta sig från Öst till Väst. Flertalet kom via något annat land, allt färre direkt över gränsen.

I Östtyskland dömer man också personer till allt strängare straff, om de ertappas vid flyktförsök eller som medhjälpare vid flyktförsök. Den 29-åriga Västberlins Rainer Schubert dömdes exempelvis i januari till 15 års fängelse för medhjälp vid ett flertal flyktförsök (flertalet framgångsrika). Anklagelspunkterna: "Statsfientlig människohandel" och "sabotage". Anklagelsen sabotage motiverades med att Schubert hjälpt 17 läkare och 16 andra sjukvårdsutbildade att fly och därigenom hade han saboterat den östtyska hälsosvården! "Arbeitsgemeinschaft 13. August" i Västberlin (som tagit namn efter dagen för murens uppförande) uppgär att ungefär 40,000 män dömts till straff i Östtyskland för antingen egna flyktförsök eller medhjälp vid andras flyktförsök. Två andra som i januari 1975 dömdes för medhjälp vid flykt var nio barnsmannen Charlotte Hemack från Väst-Berlin och

den höggradigt gravida 18-åringen Martina Hamann från Goslar i Västtyskland. Båda dömdes till över två års fängelse.

Västtyska inrikesministeriet uppskattar "skyddsanordningarna" på den östra sidan av den 135 mil långa gränsen enligt följande: 16,6 miljoner minor, 953 "betränade" schäferhundar, 19700 båtsautomater, som skjuter metallskrot i alla riktningar om de utlösas. Härtil kommer anläggningarna i Berlin. Längs gränsen, ute den i Berlin, löper en tre mil bred skyddssone. I denna son släpps vanliga östtyskar inte in, det förfärs antingen speciellt tillstånd eller att man är bosatt i området. 500 meter från gränsen finns elektroniska varningsanordningar som slår larm så snart någon passerar, och längs hela gränsen har man huggit ned skog och rivit hus för att få fritt skottfält. Hettetid är större delen av gränsen, även på landsbygden, strålkastarbelyst.

Inom en fem km bred rensa längs gränsen är alla biografer, värds- hus, hotell etc. stängda, för att de inte skulle kunna användas som gömsällen för flyktingar.

I Berlin är systemet ännu mer utbyggt. Ingen har på två år lyckats ta sig över muren i Väst-Berlin!

Men fortfarande kan alltså åtskilliga tusen östtyskar ta sig till väst varje år. Flykt genom tredje land är vanligt. Andra tar sig i småbåtar över Östersjön eller simmar över Elbe (men gränslinjen byggs nu ut på den östra

stranden av Elbe). Det finns också en helt laglig metod att komma över till Väst. Pensionärer får resa, de kostar ju bara den östtyska staten pensionspengar om de stannar kvar. Och på senaste tiden har man börjat skicka över "asociala, arbetslösa och kriminella", som också de utgör en belastning för den östtyska staten. I december sändes således 90 "asociala" över till Väst.

VÄSTTYSKLANDS KOMMUNISTER

Deutsche Kommunistische Partei (DKP) heter Västtysklands kommunistparti. Det grundades 1968 i Frankfurt som efterföljare till det som författningsfientligt 1956 förbjudna Kommunistischen Partei Deutschlands (KPD). Finansieringen av DKP är avslöjande: Medlemsavgifter 1,7 milj DM, diverse bidrag 6,4 milj DM samt bidrag från Östtyskland 30 milj DM. Till det direkta bidraget på 30 milj DM kommer indirekta bidrag i form av trycksaker, kurser för partifunktionärer etc. De indirekta bidragen uppskattas av Die Welt till cirka 70 milj DM.

Bristande objektivitet i skolböcker

Många läroböcker lämnar mycket att önska då det gäller behandlingen av politiskt kontroversiella ämnen. I nedanstående artikel finns flera exempel på läroböcker där ett rimligt objektivitetskrav inte är tillgodosett.

Skolans läroböcker skall vara objektiva. Här man tar upp politiskt känsliga ämnen väntar man sig en saklig och balanserad presentation. Under senare år har emellertid allt fler läroböcker utformats på ett sätt som gör dem mycket tväksamma som läromedel. Författare längs ute på vänsterkanten har etablerat sig som läroboksförfattare. Lyckligtvis finns det än så länge valmöjligheter, men det är ju sällan eleverna själva har möjlighet att påverka valet av läroböcker. Och den socialdemokratiska partikongressen beslutade som bekant i höstas att kräva en socialisering av all läromedelsproduktion, och då i första hand naturligtvis läroboksproduktionen. Risken finns där för att urvalet kommer att bli än smalare än idag.

Vi ska här ge några belysande citat ur läroböcker som används i grundskolan eller gymnasiet, samt ge några korta egna kommentarer.

Ur Björkbom, Altersten, Hansellid och Liljeqvists bok "Världen, Sverige och vi" (samhällskunskap för gymnasiet) citerar vi:

"Även från ryskt håll medges, att levnadsstandarden i Sovjetunionen idag knappast kan mätta sig med den i USA. Men... standardhöjningen går snabbare i Sovjetunionen än i USA och att alltså skillnaden den emellan minskar." Notera här särskilt första delens försiktiga formulering "knappast kan mäta sig" och andra delens kategoriska påstående att standardhöjningen går snabbare i Sovjet. Trots att så ej torde vara fallet. Trots USA:s högre levnadsstandard än Sovjets (från Sovjetiskt håll presenterar man i bland imponerande siffror på produktionsökningar, men dessa är uppmätta på ett helt annat sätt än i USA, vilket helt förklarar talen.)

Här läroboken i övrigt behandlar Sovjet nämligen inte med ett ord cen-

suren, författajerna mot oliktydiga, arbetsmarknaden, antisemitismen, mentalsjukhusen för politiskt obekväma, förbudet att lämna Sovjet. Man nämner inte ens att Sovjet är en diktatur. Sovjetets侵略 i Östtyskland 1953, Ungern 1956 och Tjeckoslovakien 1968 förklaras vara "drastiska åtgärder", vars viktigaste orsaker "torde vara farhågor för en västtysk re-vanschism".

Vidare ur samma bok: "Det bör dock vara rimligt att anta att Sovjetunionen generellt uppvisar en jämnare standard än USA". Detta sägs trots att motsatsen bevisas redan vid ett ytligt studium av tillgänglig statistik.

Ur Hildingson och Huséns historiebok för högstadiet citerar vi en bildtext:

"USA styrs av några få rika - plutokrater - som bildar truster, dvs ensamma fått kontroll över handeln". Kommentarer torde vara överflödiga. I det följande av boken ges en utförlig beskrivning av fattigdomen i USA, som framställs som ett av de mest typiska samhällsdragena i dagens USA. Behandlingen av negativa drag i det sovjetiska samhället är dock betydligt mer föreiktig. Ingening sägs om tjekkans verksamhet i Sovjet, eller morden på tsar-familjen, och när Stalins utrensningar behandlas i förbigående framställs de som en enskilda och isolerad händelse i det kommunistiska Sovjetens historia.

T.o.m. när författarna kommer in på andra världskriget ges en Sovjetvälgärlig framställning av handelsförloppet. Sovjetets uppröringar framhävs, medan varken USA:s eller Storbritanniens insatser uppmärksammans annat än i förbigående. Av framställningen kan man t.o.m. få intycket att det var Sovjetets krigsförklaring som fick Japan att kapitulera, inte USA:s fyra dragna krigsgärna.

Oskar Bengtsson

Nytt om Chile

ALLENDES BRÖRSÖN MÅSTE FLY FRÅN VÄSTEREXTREMISTERNAS HÖT I CHILE

Den 32-årige brörsönen till Chiles störtade president Salvador Allende, Pascal Allende, har nyligen flytt ur landet. Han tog sig till Costa Ricas ambassad och fick så snällingen fri lejd ur landet. Även om Pascal Allende har varit aktiv i den revolutionära organisationen MIR, var det inte den chilenska polisen som drev honom på flykten. Efter interna konflikter inom MIR blev nämligen såväl Pascal Allende som hans nära medarbetare Nelson Gutierrez dömda till döden - av MIR. "Brottet" beskrivs som "förändrade av arbetarklassen, feghet och desertering". Motsvarande dom fälldes över Gutierrez. MIR har i en deklaration uppmanat meningsfränder att verket släppa domarna närläst och varhelst en möjlighet ges. Nelson Gutierrez har nyligen kommit till Sverige, efter det att även han fått fri lejd ur landet.

CHILE I FN

I FN:s socialutskott väcktes frågan om en undersökningskommission för brott mot de mänskliga rättigheterna i Chile. Chile svarade med att föreslå en undersökningskommission som undersökte brott mot de mänskliga rättigheterna i hela världen. Tidigare har Chiles regering lovat att släppa sina politiska fångar om Sovjet gjorde det samma. Chiles förslag har dock inte vunnit något gensvar hos Sovjet och det blocket.

(Neue Zürcher Zeitung)

ÖSTTYSKLAND OCH CHILE

Den schweiziska tidskriften Zeit Bild har analyserat handelsutbytet mellan Östtyskland och Chile. Den östtyska importen från Chile ökade från 69,2 miljoner "valutamark" 1973 (Allendes sista år) till 167,5 miljoner 1974. En öning på 142 procent! Samtidigt minskade den chilenska importen från Östtyskland kraftigt.

KINA OCH CHILE

Här Pinochet gjorde sin militärkupp i Chile den 11 september 1973, öppnades många utländska ambassader för politiska flyktingar. Men den kinesiska ambassaden hölls stängd. Senare har handeln mellan Kina och Chile ökat kraftigt. Pinochet har vid flera tillfällen tagit emot kinesiska delegationer, på Pinochets födelsedag skickade Kina ett officiellt gratulationstelegram. Här ett årsdagen av kuppen firades vägrade åtskilliga utländska beskickningar att delta i festligheterna, så dock inte den kinesiska.

(Nytt fra Øst)

FÅNGE I SOVJET

Berättelsen om hur fängelen Igor Vjatjeslavovitj Ogourtsov missaneras av den sovjetiska "rättvisan"

Igor Vjatjeslavovitj Ogourtsov föddes 1937. I början av 1966 tog han examen vid Leningrads universitet (i Saterländsk språkvetenskap). Innan Igor började vid institutionen för språkvetenskap studerade han filosofi i två och ett halvt år vid samma universitet. När han var färdig med sina studier fick han inte något lämpligt arbete, eftersom det inte fanns någon efterfrågan på personer med hans kunskaper. Han började istället arbeta som överläkare och lärare vid ett vetenskapligt institut för skeppsforskning.

Hedan i skolåldern var han intresserad av det mesta, men han var särskilt intresserad av konst och humanistiska ämnen. När han läste vid universitetet signade han mycket tid åt självstudier i filosofi, historia, ekonomi och politiskt system. Men mest tid signade han åt litteratur, som han hoppades skulle bli hans huvudsakliga sysselsättning i framtiden. Han studerade också arkitektur, konst och musik. Han spelade piano och komponerade t.o.m. ibland sina egna stycken. Hans favoritkompositörer var Skrjabin, Rachmaninoff, Chopin och Verdi.

När var mycket intresserad av andra världskrigets historia i de taljerna på minnet när vänner till hans far, som varit höga officerare under kriget, berättade.

Den 15 februari 1967 arresterades Igor och i december samma år dömdes han enligt artikel 64 i den

sovjetiska strafflagen till femton år (sju år i fängelse och åtta år i arbetsläger) samt därefter fem års förvisning, alltså sammanlagt tjugo år. Domaren hette Ermakov, Åklagaren Soloviev och försvarsmånden Heifeitz. Vid förhören och rättegången erkände han sig skyldig till en del av anklagelserna, men mot huvudanklagelsen, landsförräderi, förklarade han sig oskyldig, och hävdade att anklagelsen var en förelämpning mot honom. De första sju åren av straffet avtjänade han i Vladimirfängelset, som är känt för sin hårdhet.

Vi vet snällertid mycket lite om hur strängt fängelset är, eftersom besökare inte får göra några anteckningar och eftersom de inte heller får ta upp ämnet i samtal. Två exempel visar det.

En gång provocerade en fänge, som avsiktligt sattes i Igors cell, fram ett slagväxl. Eftersom det var kvällen innan besöksdagen var Igor rädd att han inte skulle få träffa sina anhöriga och försökte dra sig ur slagväxlet. Genom en lycklig omständighet klarade han sig undan vad som kunde ha varit en dödande spark mot ljusmen. Men han måste ändå söka läkarhjälp efter slagväxlet. När han vid sina förhörsrätts nästa besök försökte berätta om denna händelse slog vaktten som övervakade samtalet larm och genast störtade en överstelöjtnant, en major, en löjtnant och flera fanjunkare in i besöksrummet.

Och här det andra exemplet. På grund av näringssbrist fick han bristsjukdomar och bad sin mor att skicka 3-4 hektar vitlök i nästa paket (två paket på vardera högst 1 kg tillåts varje år). Paketet returnerades till modern med påskriften "ej tillåtet". När modern la in tre eller fyra lökar i nästa paket kom visserligen paketet fram, men idkarna skickades tillbaka.

I Vladimirfängelset fick Igor högt blodtryck och svår vitaminbrist. Han blev därför klassificerad som "andra gradens invalid". Han blev mycket svag och tappade häret; trots det så avtjänade han hela sitt straff på sju år. Under de första åren i fängelset, medan han

månu var nägorlunda stark, läste han en hel del, gjorde anteckningar och studerade frammande språk – engelska, italienska, spanska och franska. När han överfördes till ett arbetsläger i närheten av Perm fick han tillstånd att ta med sig 60 anteckningsböcker som han fyllt under sin tid i Vladimir-fängelset.

Under hans tid i fängelset försökte två advokater vid två tillfällen protestera mot den felaktiga tillämpningen av artikel 64 och det härda straffet på 15 års frihetsberörande. Advokaterna sökte på föräldrarnas begäran resning. Vid bågge tillfällena avvisades resningsansöknan. Den 15 februari 1974 var Igors sjuåriga fängelsestraff slut och han överfördes till straffarbetskoloni VS 389/35, Voskovyatskaja i Permonrådet, dit han kom den 1 mars 1974. Här började han återhämta sig fysiskt, eftersom den långa svåra fängelsetiden var slut.

För första gången på sju år fick han andas frisk luft och se bli himmel utan taggräd i vägen. Han fick se solen och kunde vandra omkring på lägerområdet, som var betydligt större än den lilla cementerade fängelsegården. Efter en veckas karantän började han arbeta, men tre veckor senare överfördes han till Perm utan förklaring eller anledning. I april placerades han på en isoleringsavdelning (IS-57/1) i Perms stadsfängelse.

Efter att ha avtjänat hela sitt fängelsestraff hamnade han alltså åter i fängelset, denna gång i Perm. När han frågade varför han placeras på isoleringsavdelning förklarade fängvakten att han flyttat till Perm för psykiatrisk undersökning, och att detta gjorts på rekommendation av psykiatrikern Rogova vid Vladimir.

När föräldrarna fick veta om den förestående undersökningen blev de djupt oroade, trots att de visste att deras son var frisk. De skrev omgående till chefen för KGB och till Sovjetunionens inrikesminister och bad att beslutet att underkasta deras son en psykiatrisk undersökning skulle undanträjas, detta för att förhindra att deras friske son placerades på mentalsjukhus. De fick svar, men dessa

svar tog inte upp huvudfrågan. Den sista fråga om undersökningen undveks, som om den aldrig utställdes. Den 17 maj flög fadern till Perm i förhoppningen att han skulle få träffa sin son och få veta den verkliga orsaken till att undersökningen skulle äga rum.

I Perm vägrades han att träffa sonen, under motiveringen att Igor bara var där tillfälligt och snart skulle sändas någon annan stans. När han försökte få reda på varför sonen skulle sändas svarade den ansvarige att det såg ut som om det skulle bli Moskva, eller kanske Leningrad eller Tashkent, beroende på kommissionens beslut. När han frågade vad mannen tyckte om Igor svarade mannen att Igor var ordentlig och artig och att han inte hade några klagomål på honom och att han anse sig honom psykiatisk frisk.

Den 30 maj skrev Ogcourtzovs far till Sovjetets biträde riksäklagare och protesterade mot det emotiverade beslutet att skicka sonen på psykiatrisk undersökning, det olagliga fängelset av honom och fängelsets vägran att låta fadern träffa sonen. Son vid tidigare tillfällen undvek svarer huvudfrågan: frågan om undersökningen lämnades utan svar. Igor blev kvar i fängelset i två månader (april och maj) och väntade på en undersökning som aldrig ägde rum.

Den 30 maj hämtades han från Perm och den 14 juni sattes han, trots att han var frisk, in på en psykiatrisk isoleringsavdelning vid sjukhuset ZhKh 385/3, byn Barajjevo i den moravinska autonoma republiken. När fann han sig i förhållanden som var helt oacceptabla för en frisk människa, förhållanden som var i strid mot lagen och kränkande för all mänsklig värlighet. Han placerades i en avdelning med mentalt störda patienter och där inläst tillsammans med dem 22 timmar om dygnet (två timmars promenadtid), han är klädd i en randig drakt - mentalspatienternas "uniform"; när han ute och promenerar får han inte ha byxor, bara underkläder, och alla promenader äger rum under övervakning av en "vårdare". Han förbjuds att läsa tidningar, för att inte tala om tidskrifter och böcker.

Hans föräldrar diskuterade situationen med chefen för sjukhusets psykiatiska avdelning. Han sa att deras son sätts till dem för observation; son svar på deras fråga om sonens hälstillsättning sa han att sonen enligt hans uppfattning var psykiatiskt frisk, men att han inte kunde garantera att detta skulle bli slutsatsen i den skrivna rapporten, beroende på vissa föreskrifter om sjukhusets förhållande till brottslingar. Läkaren som placerade Igor på isoler-

PROVAR SOVIET KEMISKA STRIDSMEDEL PÅ MÄNNISKOR?

Vid den s.k. Sacharovtribunalen i Köpenhamn förra hösten presenterades ett vittnesmål som tyder på att Sovjet provar kemiska stridsmedel på levande människor.

Ett av de mest omdiskuterade vittnesmålen vid den s.k. Sacharovtribunalen i Köpenhamn i oktober 1975 avgavs av Lubo Markish. Markish hävdade att levande människor användes som försökskaniner i Sovjet för utprovning av kemiska stridsmedel. Hon hävdade att hon själv blivit utsatt för experiment av detta slag under sin tid som kemistuderande vid Moskovas universitet 1968. Markish berättade vid vittnesmålet hur hon genom förväxling med en annan student med samma efternamn placerades på ett laboratorium för att framställa kloretylmercaptan. Hennes är nära besläktat med senapsgas och kan naturligtvis inte hanteras utan utomordentliga skykerhetsförfärdigheter. Studenterna upplystes inte ens om att hennes var farligt och under pågående arbete stängdes ventilationssystemet av. Markish togs in på sjukhus där man undersökte skadorna. Markish' arbetsförmåga minskades med 70% i en officiell uppskattning fem år efter "olyckan". På sjukhuset erfor en del Markish att liknande fall inträffat tidigare. Tre studenter hade vid tidigare tillfällen utört precis samma arbete, ventilationssystemet hade "gått sönder". Två av de tre hade avlidit, en hade blivit svårt skadad.

Markish berättade också om hur hon då hon befann sig på sjukhuset hade träffat en annan kvinna, Ni-

ringsavdelningen förklarade för Igors far att sonen var psykiatiskt frisk. Icke desto mindre placerades han på en psykiatrisk isoleringsavdelning som en mentalt störd person.

Under Ogcourtzovs sju år i Vladimirfängelset talade föräldrarna vid upprepade tillfällen med förständaren, de skrev sedan till fängelsets medicinska avdelning och frågade om sonens hälsa, men de hörde aldrig några misstankar om hans mentala hälsa.

Vilka slutsatser kan dras av detta? Är det möjligt att se det annorlunda än som ett försök att systematiskt bryta den själsliga balansen? Och av vilken anledning? Han har fortfarande sju år kvar att avtjäna i arbetsläger och därefter ytterligare fem år i exil.

na Bakova, som tillsammans med tjugo andra kvinnor hade arbetat i ett slutet rum i en fabrik och där utsatts för förgiftning. Bakova och samtliga andra kvinnor var gravida. Vid ett tillfälle märkte de en främmande lukt i rummet. De försökte ta sig ut, men rummet var låst och bevakat av vakter. Kvinnorna släpptes så smärtinom ut i mindre grupper och med jämna tidsintervall mellan grupperna. Flera kvinnor sökte abort, då de misstänkte att fosterlekarna kunde ha uppkommit. De vägrades trots att Sovjet har fri abort. Bakovas barn föddes missbildat, men det togs snart ifrån henne av myndigheterna. Hon har sedan inte kunnat få några som helst upplysningar om vad som hänt med barnet. Kvinnorna som funnits i rummet placerades på andra arbetsplatser, men Bakova hade träffat några av dem, som hade ungefärligen samma berättelse som Bakova själv. Enligt Bakova verkade det som om barnen till de kvinnor som hållits instängda under längst tid hade fått barn med endast mindre missbildningar. I området kring fabriken cirkulerade rykten om att man utförde experiment på personalen, men då dessa rykten nådde myndigheternas kännedom uttalades skarpa varningar för sådant ryktespridning.

Vårfru sätts en helt frisk man in i den psykiatriska avdelningen på ett arbetslägersjukhus?

(Detta material har cirkulerat som "Samizdat" i Sovjetunionen)

Inflationen härjar även i Öst

Om de officiella indexsifforna återspeglade prisutvecklingen i de staterna, skulle myndigheterna inte ha några inflationsbekymmer. Men som professor Alec Nove, expert på sovjetisk ekonomi vid universitetet i Glasgow, har skrivit i指数sifforna i många avseenden bedrägliga. Man förnekar inte heller på officiellt kommunistiskt att inflation förekommer i de socialistiska ekonomierna. Numera. Men i Stora Sovjetencyklopediens andra upplaga från 1953 hävdades det att inflation varken existerar eller kan existera i länder med socialistisk ekonomi. När tredje upplagan utkom 1972 hade man ändrat artikeln om inflationen. Uppslagsverket upplyste att inflation kunde förekomma även i socialistiska länder, beroende på krig, bristfälligt förverkligande av planhushållningen eller på grund av misstag vid planeringen.

Inflationen i Jugoslavien är väl-dokumenterad. Tito själv medgav i ett tal i september 1974 t.ex. att levnadskostnaderna under ett år stigit med 20%. Le Mondes korrespondent kommenterade talet och hänvisade att den korrekta siffran i stället var 30%. OECD instände senare med Le Mondes korrespondent. 1970 utbröt svåra oroligheter i Polen, i Gdańsk, Gdynia och Elbag. Flera tiotal personer dog och mer än tusen sårades när polis och militär ingrep för att stoppa de demonstrationer som de kraftiga prishöjningarna hade utlöst. Kaf-fepriset hade höjts med 92%, nöt-kött med 19%, svinister (som är en viktig vara i Polen) med 33% osv. Några år senare följde nya prishöjningar under den stortade Generalstrejken ledare Gierek. Benzin steg 80%, taxi och bussresor med 25%. Även spriten steg med mellan 25 och 35%. Det var några exempel på prishöjningar 1973, det är då priserna enligt den officiella statistiken steg med 1,9 %. Det kan vidare nämnas att prishöjningarna 1973 innefattade prishöjningar på nötkött, potatis, konserver m.fl. livsmedel på mellan 7 och 33%.

Motsvarande utveckling har ågt rum i Ungern. Trots att regeringen subventionerade vissa konsumtivar fick den så snällingen ka-

pitalera inför inflationen. I september 1974 höjdes exempelvis kol med 16%, koka med 24%, ved med 18%, varmvatten med 17,6% och bensin med 40%. Vid årsgränsen 1974/75 höjdes bränslepriserna återigen kraftigt. Hösten 1975 höjdes bl.a. sockerpriset med 50%. Kott steg under förra året med 33% och höjningar skedde av porton, frakturiffer, järnvägsbiljetter och kemisk-tekniska produkter. Prisutvecklingen upplevs i Ungern som ett problem för gemene man.

Vad händer i Sovjet? Landet som officiellt uppger att någon inflation existerar. Där en hög sovjtfunktionär i International Herald Tribune har hävdat att priserna under en fyrsårsperiod skall ha sjunkit med 0,3 %. Internatio-nal Herald Tribune själv ger svaret. Sovjetmedborgarna skrättar åt så horribla påståenden. Man beklagar sig över att priserna gått upp på allt: livsmedel, kläder, bilar, glasgöd, privatlicktioner osv.

Hur förklarar man då skillnaderna mellan prisstatistiken och konsumenternas upplevelser? En av orsakerna är att i Sovjetunionen finns det tre marknader: 1) den officiella marknaden som tillämpar av staten fixerade priser 2) kolchosemarknaden vars priser styrs av tillgång och efterfrågan och 3) den svarta marknaden, där också tillgång och efterfrågan även riskfaktorn påverkar priset. Den officiella statistiken base-

rar sig bara på den officiella marknadens priser. Men i konsumenternas budget spelar framför allt kolchosemarknadens priser en stor roll. Och de varor som ingår i index är speciellt valda för att ge intryck av en stabil prisnivå. Man bör också notera att det på den officiella marknaden inte råder jämlikhet mellan utbud och efterfrågan. Det innebär att många varor inte går att köpa på den officiella marknaden, utan att de måste inköpas på någon av de två övriga marknaderna, där priserne är högre.

Man måste naturligtvis också beakta kvalitén på de varor som finns att köpa. Och det görs inte i index. Konsumenterna klägar nu t.ex. på att det är mycket mer ben kvar i de fläckbitar som säljs till fasta priser. Hüns har på något år fördubblats i pris, och grön-saker har ökat med mellan 25 och 35%. Lax och andra lyxvaror har ökat med 100% och vodka med 31%.

Det finns emellertid ett knep som ofta tillgrips och som innebär att man inte alls behöver meddela några prishöjningar. En tidigare bilmodell tas bort från marknaden och ersätts med en ny, nästan helt identisk, men med ett annat namn och ett betydligt högre pris. Då noteras ingen inflation i statistiken. Fackföreningstidningen Trud har stått till tjknet med ett belysande exempel. I Vilnius (huvudstad i Litauen) köpte man vanligen ett fru-

-Kamrater, låt oss nu se vad femårsplanen säger om veteproduktionen!

kostbröd för 13 kopek, och kanelbriochar för 11 kopek. Men plötsligt förevann bagege från marknaden. Det fanns istället brödsorter med andra namn. Det nya brödet var inte alls bättre, men dyrare. I Truds artikel gavs flera liknande exempel.

Enlig londontidningen *The Times* har priserne på kolchosmarknaden uppskattats ligga 60% över de officiella priserne. Ännu högre har skillnaderna varit på frukt och grönsaker under vintern i Moskva. Det berättas att en kolchobonde från Georgien kan flyga till Moskva med 30kg tomater och tjäna mer på denna enda flygresa än vad en arbetare tjänar på en månad. Sådana affärer vere naturligtvis helt obetyggliga om det fanns varor i tillräcklig mängd till de officiella priserne.

Bland övriga prisnoteringar kan vi notera följande: Överrock, kostade för några år sedan mindre än 50 rubel, idag mellan 70 och 80 (+40 & 60%). Promenadskor, tidiare 20-30 rubel, idag 40-50. Stövlar, förr 50 rubel, idag 70 till 100 rubel. Dajiguli-bilar 1974 5.500 rubel, 1975 7.500 rubel. Volga-bilar 1974 5600 rubel, 1975 9000 rubel.

En intressant jämförelsestatistik, som inte ger hela sanningen, men som renssar bort de östeuropeiska myndigheternas försök att dölja prishöjningarna utarbatas av Statistiska Centralbyrån på uppdrag av Utrikesdepartementet. Utrikesdepartementet använder statistiken för att justera löner och andra förmåner för sin personal vid beskickningar i olika delar av världen. Den motsvarar kanske där för inte en "normal hushållsbudget", men den är den mest rätvisande beskrivning av prisutvecklingen som står att finna idag. Statistiken visar att prishöjningarna i flertalet östeuropeiska länder var högre än i Sverige under perioden efter statistikens start 1963.

Under perioden 1963-1970 ökade de svenska priserne med i genomsnitt 5,1% per år. Under perioden 1970-1975 med 9,6%. Genomsnittet för Östeuropa under samma tid var 8,5 % resp. 11,5%. Dvs betydligt högre än Sverige.

Några exemplen. Jugoslavien genomsnitteinflation på drygt 25% per år efter 1970. Rumänien 14%. Men under 1975 18%. Ungern 10,5%. Tjeckoslovakien 1973: +14%, 1974 +17%. Polen 1974: +18%. Sovjet: 1973: +6%, 1974: +8,5% 1975: +19%. Östtyskland och Bulgarien ligger bättre till i statistiken. Prishöjningarna uppskattas till mellan 3 och 5 % per år. Kuba, Kina och Nordvietnam redovisar däremot en prisstegetringstakt på ca 7%.

Washington:

Kissingers ställning allt svagare

Från Centras Washington-korrespondent Allan C. Brownfield

Efter det att försvarsminister James Schlesinger, en uttalad motståndare till Kissinger-Nixon-Ford-politiken i avspänningsträdgården, fått avsked antog man Henry Kissingers makt i utrikespolitiska frågor skulle bli näst intill oinskränkt. Detta trots att Kissinger samtidigt tvingades avsliga sig uppdraget som ordförande i Nationella säkerhetsrådet. Senator Henry Jackson (demokrat från Washington) förklarade t.ex. att "Det sista sparet av oliktänkande i förhållande till Dr Kissinger kunde uppfånas".

Ändå är inte Kissingers nuvarande position vare sig så säker eller dominerande som många tycks tro. Utrikesministern har problem både då det gäller relationerna till kongressen och pressen. Många tror att dessa problem till slut kommer att leda till hans fall.

Kissinger har kommit i konflikt med Representanthuset, då han vägrat att lämna ut vissa handlingar från utrikesdepartementet till ett utskott som undersöker CIA. Utskottets ordförande Otis Pike menar att CIA sannolikt fått ansvaret för mycket som mycket väl kan ha initierats från annat håll. Senator Jesse Helms menar att utrikesministern har förlorat sin förmåga att ta itu med verkligheten, hans förmåga som förhandlare är uttömd, och någon måste börja om från början, någon som har allas förtroende.

På samma sätt säger senator Adlai Stevenson: "Landet behöver en ledande diplomat som kan återställa förtroendet hemma och utomlands då det gäller nationens viktigaste politiska fråga - utrikespolitiken." Han tvivlar på att Henry Kissinger klarar av den uppgiften.

Senatorerna Helms och Stevenson är sällan överens. Att de är överens i detta fråga är ett klart tecken på att Kissingers stjärna är i dalande. Många kongressledamöter är upprörda över att de har blivit fördra bakom ljuset av Kissinger i så viktiga frågor som den militära hjälpen till Turkiet, den judiska emigrationen från Sovjet och den internationella kontrollen av kärnvapenrustning-

arna.

Underminerandet av Kissingers ställning har skett successivt. Bland de viktigaste punkterna: bändispelning av nationella säkerhetsrådets sammankomster, "destabilisering" av Allende-regimen i Chile, militärhjälpen till Turkiet efter Cypernkrisen, utrikeshandelslagen och dess konsekvenser för utvandringen från Sovjet, vägrat att träffa Alexander Soljenitsyn, vägrat att ens diskutera om Sovjet har brutit mot SALT-överenskommelserna. M.m.

Den kraftigaste kritiken kommer från högerkanten. American Enterprise Institute gav nyligen ut en bok med namnet "Kissingers stora plan" av Warren G. Mutter, som tidigare varit biträdande försvarsminister för inre säkerhetsfrågor. Dr Mutter skriver följande om Kissingers politik: "...Vist har motstått sovjetisk expansion inte bara för att upprätthålla sina utrikesförbindelser, utan för att släcka vakt om den västerländska civilisationen. Det sovjetiska systemet hotar det västerländska och problemet har då varit att finna ett sätt att motstå det sovjetiska trycket, ett sätt som räddar den västerländska civilisationen, men samtidigt undviker ett katastrofalt krig. Kissingers stora plan, som inte ens behandlar denna moraliska kniptångssituation kan inte ge någon lösning på problemet.

Höger- och vänsterinriktade tycks vara helt överens om en sak: Kissingers "realpolitik" är helt principlös - ett dramatiskt avsteg från den traditionella inriktningen på amerikansk utrikespolitik. Richard Holbrooke som är chefredaktör för den ansedda tidskriften Foreign Policy skriver att utrikesministern arbetar utan några moraliska eller principiella övertygelse. I Vietnamförhandlingarna, noterar Holbrooke, var han "helt utan begränsningar grundade på moraliska värderingar."

Utvecklingen talar för att USA så snart som kommer att Sverige Kissingers principlös politik och återgå till en mer principfast utrikespolitik.

Den nya

Kuba och Sovjet är de nya kolonialmakterna. Som har alltför stödpunkter på framförallt den afrikanska kontinenten. Kuba med ekonomiskt stöd från framförallt Sovjet, men också Sverige.

De europeiska ländernas kolonialvärlden i Afrika och Asien har så gott som helt avvecklats under tiden efter andra världskriget. Men efter det västeuropeiska uttäget har en ny imperialistisk maktfaktor skaffat sig ett allt starkare inflytande i området: Kommunismen.

Vi ska i denna artikel i första hand behandla utvecklingen i Afrika, där förutom Sovjet och Kina även Kuba spelar en betydelsefull roll. Det lilla Kuba, med drygt 9 miljoner invånare, har f.ö. militära engagemang runt om i världen. På Golan-fronten i Syrien har man haft en stående styrka alltsedan det s.k. Yom Kippur-kriget. Denna har snällertid numera överförts till Angola. Men kvar finns cirka 300 man "militära rådgivare". I det kommunistiska Sydjemens uppgave Kuba ha 700 man 1974. I början av 1976 uppgav State Department i Washington officiellt siffran till några hundra, men den ansedda tidningen Christian Science Monitor hävdade i mitten av januari att mellan 3000 och 4000 kubaner var stationerade i Sydjemens. Tidningen hänvisade till amerikanska underrättelsskällor. Nyligen har dessutom uppgifter om hundratals kubanska militära rådgivare i Laos cirkulerat i Thailand. Den lastiska ambassaden i Bangkok har emellertid officiellt lätit meddelas att det rör sig om "femtio-talet tekniker och jordbruks experter". Helt klart är att Kuba, som är huvudnötterland för svensk u-hjälp, har stora resurser att satna på militära insatser inte enbart i Angola. Även om naturligtvis en stor del av verksamheten sker på entreprenad åt Sovjetunionen. Sovjet själv har på fem år satsat 2,2 miljarder \$ på militär hjälp till olika länder i Afrika. USA har under samma tid satsat 30,9 miljoner \$ på vapenhjälp i samma område.

Vi har i Contra redan tidigare diskuterat den sovjetiska och kinapiska militära närvaron i Afrika (se nr 2/1975), men vi skall åter ge en aktuell översikt:

Etiopien har under det senaste året alltmer glidit in i Sovjets intressefält. Even om man inrikens politiskt snarast tycks vara anhängare av en Kina-kommunistisk kurs.

Somaliens uppskattas ha 1000 sovjetiska militära rådgivare (och 50 kubanska).

En stor rakettbas har byggts i Berbera vid Röda Havet och nyligen har befolkningen på Bajun-darna nära Kenya evakuerats. CIA uppgår att ryssarna planerar en bas liknande den i Berbera. Somalia gör anspråk på det lilla franska territoriet Afar och Issa (där befolkningen i en folkomröstning uttalat sig för fortsatt franskstyre, men där franskmännen är beredda att dra sig ur). Somalia understödjer guerillaverksamhet i Afar och Issa. Somalia har på fem år fått 132 miljoner \$ i militär hjälp från Sovjet.

intensivt av sovjetiska flott- och flygstyrkor. Guineas och grannlandet Guinea-Bissau har haft avgörande betydelse för de sovjetiska och kubanska insatserna i Angola. Sovjet uppges ha 110 rådgivare,

Algeriet är Sovjetets bas för aktioner mot Marocko och King Hassan. Algeriet understödjer Polisario-guerillan i f.d. Spaniska Sahara. Det sovjetiska skeppet "Sapfir" uppträdde strax utanför Rio de Oro (i spanska Sahara) de förra dagarna i januari. Skeppet var fullastat med vapen och ammunition. Ombord fanns tre algeriska officerare. Landet uppges ha 600 sovjetiska militära rådgivare och man har fått 89 miljoner \$ i militär hjälp de senaste fem åren.

Guinea. Den brittiska tidningen Daily Mail har uppgott att Sovjet förhandlar med president Sékou Touré om en marinbas på ön Temara utanför Conakry. I utbyte skulle Sovjet bygga en guineansk marinbas och leverera Mig-bomber. Även om Sovjet idag inte har egna baser i Guinea har man fulla besättningar och Guinea utnyttjas

Kolonialismen

Kuba 300 i Guinea. Den sovjetiska militärhjälpen har uppgått till 39 milj. \$.

Guinea-Bissau, f.d. Portugisiska Guinea tjuvar också som sovjetisk och kubansk stödjepunkt i Västafrika. Redan 1969 tillfängtogs den förra kubanske arméofficeren i Guinea-Bissau av portugisiska styrkor. Kuba uppges fortfarande ha ett mindre antal militära rådgivare.

Egypten. Sovjet har - liksom Sverige - skänkt stora belopp till den kommunistiska "befrielserörelsen" PAIGC, som nu har makten i landet.

Libyen. 300 sovjetiska rådgivare. 363 miljoner \$ i militärhjälp.

Mali. 33 sovjetiska rådgivare och 12 milj. \$ i militärhjälp.

Mozambique. Den kommunistiskt inriktaide rörelsen FRELIMO har nu makten i landet. Sovjet har 25 militära rådgivare och har gett 12 milj. \$ i militärhjälp. Även Kuba Kr aktivt då det gäller militär utbildning i Mozambique. Mozambique balanserar i viss utsträckning mellan Sovjet och Kina.

Madagaskar. Landets nya ledare Didier Ratsiraka tycks föra en Peking-inspirerad politik. Ratsiraka grep makten i en kupp i juni 1975. Hans företrädare Ratsimandrava, som bara sattit vid makten i tre dagar, dödades vid kuppen. Efter kuppen har Madagaskar blivit en socialistisk republik, efter en "folkomsättning". Den madagaskarska revolutionsplanen sprids nu i en egen "liten röd bok", som förfaller vara ett hopkok av marxism, Mao Tse-tung och Kim Il-sung (Nordkoreas diktator).

Ekatorial-Guinea för under diktatorn Macias Nguemas en även för afrikanska förhållanden barbarisk marxistisk politik. I landet uppges 500 kubanska rådgivare finnas.

Benin (f.d. Dahomey) har på den allra senaste tiden alltmer knutits till Sovjet. Landet har dock ända sedan oktober 1972 haft en socialistisk diktatur under Mathieu Kerekou, presidenten som så sent som i februari i år lät döma 11 politiska motståndare till döden. Benin har hittills inte fått mer än 10 milj. \$ i militärhjälp, men det sovjetiska strategiska bombflygplanet "Backfire" har minst fyra gånger på senaste tiden besökt flygplatsen i Cotonou. I landet finns nu (på den civila sidan) sovjetiska, tjeckiska och polska rådgivare. Alla viktigare företag har förstatligats, och det nya namnet tyder på en expansionistisk politik. Benin var ett medeltida kungadöme, som låg i nuvarande Nigeria.

Egypten har under en femårsperiod fått 1,5 miljarder \$ i sovjetisk militärhjälp, men landet tycks under president Sadat ha fört ur den sovjetiska intressessfären.

Uganda har tidvis haft 300 sovjetiska rådgivare och har fått 48 milj. \$ i militärhjälp. Idag Anans politik är dock milt sagt ombytlig och Sovjet kan därför inte sägas ha något säkert grepp om landet.

Nigeria. Landets nya regering tycks vara betydligt mer sovjetvänlig än den tidigare under general Gowon. Redan tidigare fick landet militär hjälp från Sovjet, sammanlagt cirka 39 milj. \$ på fem år. Idag finns dessutom 50 sovjetiska rådgivare.

Tanzania har tidigare betraktats som under starkt inflytande av Peking (landet för f.s. svenska bistånd som "huvudmottagarland"). Under 1975 anses Tanzania dock ha glidit över alltmer i det sovjetiska läget. I landet finns cirka 500 kubanska rådgivare.

Kongo (Brazzaville) har tagit en aktiv del i de sovjetiska vapenleveranserna till Angola. Man har också direkt försett med sovjetiska vapen och kubanska militära rådgivare.

Zambia har fått vissa sovjetiska vapenleveranser men har försökt hålla sig fritt från sovjetiskt inflytande. Landet hamnar emellertid i en allt svårare situation, eftersom samtliga tankbara transportvägar för landets kopparexportar eller mindre kontrolleras av sovjetvänliga regimer: MPLA i Angola, Tanzania och Mozambique.

Gabon och Kamerun uppges ha kubaner för militär utbildning och träning. Också i Sierra Leone uppges det finnas kubanska rådgivare.

De stater som inte har förbindelser med Sovjet Kr i viss utsträckning militärt hotade.

Zaire hotas av en revolt ledd av Antoine Gisenga. Gisenga opererar med sovjetiskt stöd från grannlandet Tanzania. Gisenga ledde ett uppror i Kongo 1964/65. Soldater från MPLA i Angola har också vid ett par tillfällen gått över gränsen till Zaire.

Sydvästafrika (Namibia). Guerillaorganisationen SWAPO, som nära samarbetar med MPLA i Angola, uppges ha kubanska instruktörer.

Klas von Holst

Uppgifterna i artikeln har sammantäts ur en rad internationella tidskrifter och tidningar.

Vad händer i Indokina?

Den svenska pressen har som vanligt svättat från att rapportera om vad som händer i Indokina efter kommunisternas maktövertagande. Contra har gjort följande sammanställning på grundval av uppgifter i internationell press.

Sydvietnam

Det finns nu bara en västerländsk journalist kvar i Sydvietnam, franska nyhetsbyrån AFP:s korrespondent. Övriga västerländningar är utvisade. Från den övriga icke-kommunistiska världen finns två japaner kvar. I övrigt är nyhetsmedia världen över hänvisade till flyktingberättelser, militära underrättelserapporter och officiella meddelanden från de nya kommunistiska myndigheterna.

På senare tid har bl.a. följande informationer sippats ut: Svartabörshandel har blivit allt vanligare. Och inflationen når rekordtal. Orsaken uppges vara att sydvietnameserna misstror den nya valutan och istället köper kapitalvaror. Eftersom sådana varken tillverkas eller importeras stiger priserna på restläger och begagnade varor kraftigt. Japanska korrespondenter har upptäckt att priserna tre- eller fyrdubblats på ett halvår. Men att köpa kapitalvaror är bara möjligt för den som har pengar. Genom att genomnitts-arbetarens lön har sinkts efter kommunisternas maktövertagande, och nu uppgår till 40 dong i månaden i den nya valutan, räcker pengarna för vanligt folk inte ens till för att köpa ris till familjen. Detta är en medveten politik från kommunisternas sida. Men heppas därigenom på "fri-villig" väg få folk att flytta från Saigon till landsbygden.

Men där pengarna finns blomstrar också den svarta marknaden, trots de hårdna strafferna. Särskilt de nordvietnamesiska okupationssoldaterna uppges vara flitiga kunder då det gäller svarta varor. Samtidigt med den ökade svartabörshandeln har stölder och andra brott ökat katastrofalt, enligt vad den japanska tidningen Yomiuri berättar.

Men samtidigt byggs diktaturen och likriktningen ut successivt. Nyligen har man ingripit mot försäljare av "reaktionärer" vy-

kort, och man har nyligen bytt ut sju miljoner läroböcker i skolorna. Samtidigt sprids en flod av i hemlighet tryckta skrifter från motståndsrörelsen, särskilt då från katolska kyrkan och från de andra religiösa grupperna.

Vi har tidigare redogjort för uppgifterna om militärt och politiskt motstånd mot den kommunistiska regimen. Regimen har nu svurit med välkända kommunistiska metoder. På några dagar i januari arresterades över 500 oppositionelle i Saigon, under ett halvår har 7.000 soldater och andra anhängare till den gamla regeringen spärrats upp i centrala höglandet. Flertalet har ställts inför rätta. Fem ställdes inför rätta vid en militärdomstol inför 5.000 åskådare i Saigon. Två av de fem dömdes till döden och avrättades omgående. Trots dessa "uppreningsaktioner" berättar Radio Hanoi ofta om beväpnade motståndsgrupper i Sydvietnam, särskilt då i centrala höglandet och Mekongdeltat.

Laos

Aven från Laos rapporteras om fortsatta strider. Radio Vientiane rapporterade exempelvis den 9 januari att strider rasat mellan "befrielsearmén" och "reaktionärer" i provinsen Champassak. Nio reaktionärer uppgavs ha blivit döda. 800 fänglar i ett "omskolningsläger" gjorde i februari revolt och dödade vakterna. Fängarna försöktes slippa sig i långret och riktade även ett anfall mot en närbelägen Pathet Lao-garnison. De 800 fängarna tillhörde alla olika högergrupper i Laos. Berättelser om det inträffade har återgetts i Bangkoktidningen "Nationens röst".

Från gränsen mellan Laos och Thailand berättas vid minst ett tillfälle om hur Pathet Lao har sprutat eld mot flyktingar som här försökt ta sig över Mekong-floden till Thailand.

Kambodja

Från Kambodja rapporteras om nya deportationer från städerna. Eftersom Kambodja är nu mer slutet än de övriga kommunistiska länderna i området har uppgifter om den nya deportationsvägen, som skall ha inträffat redan i oktober förra året, först på den allra senaste tiden sippats ut till väst. De nya deportationerna skall ha berört hundratals tusen människor. Många tusen skall ha omkommit, enligt uppgifter i New York Times.

Thailand

Guerillan har intensifierat sin verksamhet och som vi kunde berätta redan i förra numret har amerikanska vapen från Vietnam dykt upp hos guerillan. Bland guerillafallen kan nämnas om ett överfall mot en polisstation 17 mil från Bangkok. Vid överfallet, som ägde rum nära den burmesiska gränsen, dödades två poliser.

Burma

Från Burma rapporteras ett 40-tal mindre strider under en tvåårsperiod. Vid den största skall 46 regeringssoldater och över 200 kommunister ha dödats. 300 guerillasoldater blev snävidigt tillbäddrivna över den laotiska gränsen.

Utförligare redogörelser för utvecklingen i Sydostasien efter kommunisternas maktövertagande i Indokina finns i Contra nr 3 o 4 1979 samt nr 1 1976. Dessa nr kan beställas från redaktionen.

ALBANIEN

Europas hänsynslösaste diktatur

Albanien är Europas mest efterblivna land. Och Europas mest hänsynslösa diktatur. Contra tar här upp Albanien ur två aspekter. Dels en artikel om det politiska förtrycket, dels en intervju med en svensk turist i Albanien.

Besökare från väst ser Albanien som ett puritanskt och strängt land. Utaliga vistaturister har stoppats vid inresan och tvingats välja mellan tvångsklipning eller omedelbar hemresa. Som ett led i kommunisternas kamp mot "västlig sekadens" är också skägg, minikjolar, maxikjolar och vida byxor förbjudna.

För albanerna är det emellertid diktaturens yttringar på andra ordföranden som har varit svåra att uttala. Efter kommunisternas maktövertagande blev så gott som hela den icke-kommunistiska politiska eliten utrotad. Studier som gjorts på grundval av uppgifter från dem som suttit i albansk koncentrationsläger, visar att under kommunistregimens första år fanns 40 koncentrationsläger. Sammanlagt 30.000 albaner satt i sådana läger och 16.000 mäniskor miste livet i fängelseer och fängligheter under perioden.

Medan resten av Östeuropa genomgick en viss liberalisering efter Stalins död, har albanerna fortsatt med sin stalinistiska politik. Under den fjärde partikongressen shockerade den albanske premiärministern de utländska gästerna genom att berätta hur de som motsatte sig partiets enhet skulle behandlas. Sättet var rittfremt: "Spota dem i ansiktet, så den på knäften och ge dem, om nödvändigt, en kula i huvudet."

Det albanska kommunistpartiets historia visar att sådana varningar inte är tomma ord. Under de senaste tre åren har utrensningar genomförts som har kostat åtskilliga framträende partimedlemmar livet.

Att kommunisterna presenterar

Att kommunisterna representerar folket är en central tanke i den marxist-leninistiska ideologin. Kommunister lågger därför alltid stor vikt vid att visa för sig själva och omvärlden att "folket" sluter upp bakom dem. I Albanien har denna uppslutning varit "enastående". I valet 1966 röstade 978.114 personer, för och 3 (tre) emot den enda tillåtna listan. En märklig prestation med tanke på att kommunistpartiet året innan maktövertagandet

hade 709 medlemmar i hela Albanien.

Liksom i andra kommunistiska länder förföljer myndigheterna religiösa grupper. 90% av de katolska prästerna har arresterats och många har avrättats. 1967 stängde myndigheterna samtliga kvarvarande kyrkor och noskéer och gjorde samtidigt troende rättslåna genom att upphäva alla lagar som gällde religiösa förhållanden. 1971 blev den katolska prästen Stefan Kurty arkebuserad, för att ha spionerat för "England, Vatikanen (?) och USA" enligt den officiella motiveringen, men enligt katolska kyrkor för att han döpt ett barn.

I dag är Albanien otvivelaktigt Europas hårdaste diktatur. Amnesty International uppgär att "det finns starka skäl att tro att Albanien är det land i Europa som har det största antalet politiska fångar i förhållande till befolkningen."

Tyvärr är det inte ut som om någon undring skulle komma till stånd inom överskådlig framtid i Albanien.

Contra har intervjuat en turist som 1972 besökte Albanien. Värt intervjuobjekt har bestött att få framträda anonymt.

-Varför just Albanien som turistmål?

-För att jag skulle få se något nytt och exotiskt. Det är ju inte många som varit i Albanien, trots att det ligger närmare Sverige än både Grekland och Sydspanien.

-Hur var det att komma in i landet?

-Visum hade vi i förväg. Men den som hade skägg fick make bort ett minst 5 cm brett band mellan polisongerna och eventuellt skägg på hakan.

-Hur var det på hotelllet, kom ni i kontakt med några vanliga albaner där?

-Hotellen, fem stycken, låg inom ett inhängnat område. Vi fick röra oss nägorlunda fritt även utanför hotellområdet, men inga

albaner, utom de som var anställda på hotellen, släpptes in på området. En polis patrullerade hela tiden badstranden. Vilket nog behövdes, flera i vårt resölkaps blev bestulna på hotelllet, på en badstrand utanför hotellområdet (som besöktes mest av albaner). Vid ett tillfälle försökte hotellpersonalen lura mig på pengar. Det fanns mycket små möjligheter att komma i kontakt med andra albaner än guider och mottavarande. På badstranden fanns f.s. högtalare som spelade internationell non stop.

-Såg Du något av Albanien utanför badstranden?

-Ja, jag följde med på en tredagarstur runt i landet. Bussen måste köra på smala och dåliga grusvägar. De nya stora vägarna var reserverade för militära transporter. Under resan besökte vi bl.a. en fabrik. De medföljande svenska kommunisterna var hänförla och förklarade att något mer avancerat fanns inte i hela världen. Själv uppfattade jag dock inte fabriken som särskilt märkvärdig. Trots det var det förbjudet att fotografera. Resölkapset från en tidigare buss varnade oss för att lämna kamerorna i bussen. Under upphållset hade kinesiska tekniker gått och öppnat kamerorna och förstört den film som satt i. Vi såg f.s. en hel del kineser i landet. Under turen såg vi också plakat som hyllade Enver Hoxha (Albaniens kommunistpartiledare).

-Vilka svenskar var med på resan?

-De flesta var kommunister. Allt de såg uppfattades positivt. På kvällarna jublade de åt de kinesiska propagandafilmer som var den enda underhållningen på hotelllet. När de inte såg på propagandafilmer eller badade sjöng de kampsånger. Några enstaka var "vanliga" turister.

-Har Du något mer att berätta?

-Ja. När jag var ute på stan kom jag till Enver Hoxhas luxuösa sommarvilla. Jag tänkte fotografera infarten, men så fort jag tagit upp kameran störtade ungefär tio beväpnade soldater fram och förklarade med olikta tecken att det var förbjudet. Några hade k-pistar, men flertalet bar gevär. Vid ett annat tillfälle hörde jag sirenjut. En militärjeep åtföljdes av en svart Mercedes 600 och ytterligare en militärjeep. I mercedessen var gardinerna fördrägna i baksätet. Guider berättade att det var Enver Hoxha själv som passerat. Hans sätt att resa verkade inte särskilt folkligt.

Diktaturen skärps i Indien

Diktaturen i Indira Gandhis Indien hårdnar alltmer. Samtidigt som kontakterna med olikas östblocksländer byggs ut. Man kan ana sambandet.

Bland den senare tidens frihetsinskränkningar kan nämnas att artikel 19 i den indiska grundlagen har upphävts. Artikel 19 hade som rubrik: "Rätten till frihet" och innehöll föreskrifter om yttrande-, församlings-, förenings-, reses-, bosättnings- och näringsfrihet. Upphållandet av artikel 19 skedde den 9 januari genom ett presidentdekret, som förklarade att domstolarna inte längre var behöriga att ta upp klagomål grundade på artikel 19. En annan kraftig frihetsinskränkning är att den gamla strafffriheten för pressreferat från parlamentet har upphävts. Den som ordagrant återger vad som sägs av oppositionens få kvarvarande (dvs icke arresterade) ledamöter i parlamentet kan nu dömas för "tryckfrihetsbrott".

Ett annat betydelsefullt steg i riktning mot en alltmer totalitär diktatur togs då centralregeringen i New Delhi tog över ansvaret för delstatsregeringen i Tamil Nadu (med huvudstaden Madras). Delstatens regeringschef Muthuvel Karunanidhi, ledare för det dominerande partiet Dravida Munnetra Kazhagam (DMK) avsattes och ersattes med en anhängare till kongresspartiet, trots att kongresspartiet bara har drygt 10% av ledamöterna i Tamil Nadus delstatsparlament. I Tamil Nadu planerades val i mars, men trots detta förstördes prov på världarnas inställning förklarade Indira Gandhi att delstatsparlamentet upplöstes för att det inte längre speglade folkopinionen i delstaten och för att DMK hade gett uttryck för en önskan att lämna Indien (det senaste var en faktiskt beskyllning; dock har DMK tidigare varit starkt kritiska mot regeringens beslut att ersätta engelska med hindi som officiellt språk; i Tamil Nadu talas inte hindri). Tamil Nadu med 45 miljoner invånare var den näst sista delstaten i Indien som inte styrdes av kongresspartiet. Den sista är Gujarat. Under undantagstillståndet har Tamil Nadu och Gujarat varit andningshål för oppositionen.

Polisen på Madras flygplats har exempelvis inte hindrat politiska motståndare till Gandhi att ta sig ut ur landet.

Vilken storlek och vilka möjligheter har då oppositionen? Tidigare har vi i Contra uppgett att det bedömdes att det skulle ta ungefar ett halvår för oppositionen att organisera sig underjordiskt. Denna prognos förefaller ha varit riktig. Under december och januari drev oppositionen en icke-världskampanj i Mahatma Gandhis anda. Indier över hela landet låt sig arresteras i protest mot regimen. Polisen uppges att 80.000 arresterades under denna kampanj, och antalet politiska fänglar nådde därmed upp till 140.000! En kampanj av det här slaget kallas i Indien satyagraha, och den genomfördes av en välorganiseras underjordisk rörelse i minst 300 olika distrikter. Oppositionen är koncentrerad till Janata Sangh-partiet (högerinriktat med 80.000 medlemmar i fängelse!), Lok Dal (i vilket bl.a. ingår det liberala Swatantra-partiet), socialistpartiet och den f.d. oppositionsgruppen inom kongresspartiet. I ledningen för den underjordiska oppositionen ingår många välkända f.d. parlamentsledamöter. Indira Gandhis undantagstillstånd har varit förenat med en skärptning av den redan tidigare socialistiskt inriktade ekonomiska politiken. Ett av Indiens största ekonomiska problem har länge varit de statliga planmyndigheternas förslamande kontroll av näringslivet. Nu skärps dessas kontroll ytterligare och allt fler företag dras in i det statliga planeringsmaskineriet, med samtidigt mycket negativa konsekvenser för den ekonomiska effektiviteten. Samtidigt som man har understrukit de socialistiska inslagen i den inre politiken har samarbetet med de kommunistiska staterna utvidgats kraftigt. Den svenska försvarsministern Heinz Hoffman har således besökt Indien och träffat en överenskommelse med sin indiske kollega Bansi Lai om försvars samarbete mellan Öst-

Sanjay Gandhi

tyskland och Indien. Sedan tiden har Sovjetunionen som bekant ett starkt inflytande på indisk försvarspolitik. Med USA:s militärstyrka fuljer ofta expansiva planer. Så tycke nu faller vara even i Indien. Bangladesh - där den Indien-vänlige presidenten Mujibur Rahman mordades 1975 - har framfört protester mot att Indien stöder "antinationella krafter" och att Indien utrustar och tolererar guerillagrupper som går över gränsen mellan Bangladesh och Indien. Samtidigt som Indira Gandhi själv slår in på en alltmer vänsterinriktad kurs, är det intressant att notera att en av de nya stjärnorna på Indiens politiska himmel anses vara förfallandevis högerinriktad. Han attackerade moskvakommunisterna - som Mr Kongresspartiets närmaste samarbetspartner i Indien - och uttalade sig för en fri marknadsekonomi i en tidningsintervju i augusti. En intervju som bara delvis blev censurerad. Men sedan denna intervju har hans inflytande stärkts kraftigt och han bedöms ha en stor framtid. Han valdes nyligen in i verkställande utskottet i kongresspartiets ungdomsförbund, han Mr medlem i Indira Gandhis inre krets av rådgivare, han är "rådgivare" till delstaten Bihar då det gäller industriell utveckling och chef för en foga lönsum tillfabrik, som klarar sig endast tack vare förbindelser med administrationen. Trots sina bara 28 år är han en av Indiens maktigaste män. Hans namn: Sanjay Gandhi, yngste son till Indira, vars far Jawaharlal Nehru efterträddes Indiras svärfar Mahatma Gandhi som premiärminister.

Sven Ebberg

notiser-

Sverige

KGB I SVERIGE

Brittiska Institute for the Study of Conflict uppgav 1972 att KGB hade 35 agenter bland dem som var anställda vid sovjetiska ambassaden i Stockholm. Uppskattningen av antalet KGB-män vid Sovjets stockholmsambassad är enligt vad vi erfar från välunderrättat hållidag 45. En skenning med 25% på fyra år.

UTLÄNNING I SVERIGE

Den engelske poeten Stephen Morris inbjöds till Sverige av Svenska Institutet för att läsa sina dikter vid universitet, skolor och litterära sällskap. Morris skulle läsa poesi i 45 minuter, och varje gång skulle han få 100 eller 150 kronor. För att göra sin turné genom Sverige måste han emellertid ha arbetstillstånd. Tre dagar före åretetan lät svenska ambassaden i London meddela att Morris vägrats arbetstillstånd. Det är Invandrarverket som behandlar frågor om arbetstillstånd. På invandrarverket vände man sig till Författarförbundet och bad om utlättande över Morris ansökan. Författarförbundet avsyrkte. Man menade att Morris var alltför billig. Han skulle utöva illojal konkurrens mot sina svenska författarkollegor. Efter ett sådant remissutlåtande måste invandrarverket avslå ansökan om arbetstillstånd. Morris övervägde då att fullfölja sina planer, men att avstå från betalningen (då skulle han ju inte behöva arbetstillstånd). Svenska ambassaden avrådde dock bestämt. Om Morris fullföljde sina planer på detta sätt riskerade han att bli bojkottad i framtiden av Författarförbundets medlemmar.

CENTRALS UNGDOMSFÖRBUND - IGEN!

Man upphör aldrig att förvånas över centralens ungdomsförbunds märkliga internationella kontakter. Tidningen Ung Center berättade härområdets om att CUF:s styrelseledamot Helena Nilsson deltagit i en kongress i Moskva som arrangerats av den kommunistiska världsområdet World Federation of Democratic Youth med säte i Budapest.

SKP

SKP - Sveriges Kommunistiska Parti knakar, liksom VPK och KPML(r) i fogarna. De interna motståndarna i SKP tycks dock hittills vara de som har gått minst långt. Det hindrar inte att det uppges finnas två stridande fraktioner inom SKP, och att minoriteten inom partistyrelsen, som tror sig vara i majoritet i partiet, arbetar för att kalla in en ny partikongress, för att omgående slänga ut den nuvarande partistyrelsemajoriteten ur partiledningen. Minoriteten i partistyrelsen förefaller vara ännu mer kinavänlig än majoriteten. Ledande namn i minoriteten uppges vara Nils Holmberg i Göteborg och partiorganet Christians redaktör Stefan Lindgren. Majoritetslinjen företräds av partiledaren Gunnar Rylin och Bo Gustafsson i Uppsala. Majoritetslinjens man har försprukat att partiet inte ska ställa upp i höstens val, men de har trots sin majoritetstillsättning i partistyrelsen inte kunnat genomdriva denna linje. F.n. ser det alltså ut som om SKP kommer att ställa upp i höstens val.

EUROPEAN LABOUR COMMITTEE

European Labour Committee (ELC) heter en mycket märklig organisation långt ut på vänsterkanten. ELC utger tidningen "Ny solidaritet" och har en i vissa städer mycket livaktigt gatuföreningarverksamhet. Man uppger sig ha grupper i Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala och Gävle. Tidningen Ny Solidaritet innehåller är bland de mest märkliga och extrema som står att finnas på vänsterkanten, man har t.ex. beskyllt Nelson Rockefeller för att ligga bakom mordföröendet på president Ford, det socialdemokratiska partiet i Västtyskland för att finansiera de tyska maoisternas verksamhet och Willy Brandt för att vara CIA-agent. Gruppen samarbetar med liknande organisationer i USA och en del svenska länder i Västeuropa. Trots sitt märkliga budskap och den lille gruppen medlemmar tycks man ha stora ekonomiska resurser till sitt förfogande.

P.S. ELC har nyligen bytt namn till "Europeiska Arbetarparti", och har för avsikt att ställa upp i höstens val.

ÖSTTYSKLAND SMUGGLAR SPIONER TILL VÄSTTYSKLAND VIA SVERIGE

På senare tid har flera spioner avslöjats i Västtyskland, Östtyska spioner som kommit till Väst via Sverige. Östtyskarna tar sig till Sverige och uppger att de är politiska flyktingar och ber att få komma vidare till Västtyskland.

KOMMUNISTISKA ARBETARFÖRBUNDET

Kommunistiska Arbetarförbundet (KAF) är det nya namnet på den trotskistiska organisationen Revolutionär Marxisters Förbund. RMP ställde upp med en "rikelista" i valen 1973, men fick så få röster att man inte ens i de officiella valprotokollen redovisade rösterna annat än under rubriken "Övriga". Samtliga grupper under rubriken "Övriga" fick 1307 röster i hela landet. Trots sin obetydliga storlek utger KAF veckotidningen "Internationen" (som tidigare gick under namnet "Nullvadet") KAF är medlem i den internationella organisationen "4:e internationen". På grund av den trotskistiska inställningen är man förhållandevis fientligt inställda till kommunismen i särskilt Sovjet och Kina.

SVERIGE KOMMER EFTER

Ofta riktas kritik mot användningen av bruttonationalprodukten som enda mätare på ekonomiskt välstånd. Den kritik som riktats mot BNP-mätet från vänsterhåll har vanligen varit destruktiv, dvs man har inte föreslagit något alternativt mätt som skulle vara bättre. Ett tankhart alternativt mätt på ekonomiskt välstånd wäre varutillförseln. Genom ett sådant mätt görs mätvärden mer materiellt inriktat, men samtidigt kan man eliminera den statliga byråkratin, vars bidrag till individens välbefinnande torde vara ganska begränsat. Beräkningar som har gjorts av välståndet i olika länder med hjälp av ett mätt på varutillförseln visar att Sverige hamnat på efterkälken inte bara i jämförelse med USA. Även Västtyskland, Danmark och Norge ligger före Sverige (Västtyskland hela 28% före år 1973.) Vad som är särskilt att märka är att utvecklingen av varutillförseln varit betydligt närmare i Sverige än i många andra europeiska länder. Medan BNP-utvecklingen för Sveriges del varit ungefärlig jämförbar, eller endast obetydligt under övriga länder. Beräkningar om varutillförselns utveckling har gjorts av Jan Bröms vid Sveriges Industriförbund.

notiser

utlandet

PRIMÄRVALEN I USA

Under hela våren och försommaren kommer en rad primärval att äga rum i USA. Contra ger här en tidtabell för primärvalen. För fullständighetens skull har vi tagit med även de primärval som redan har genomförts.

24 feb	New Hampshire
2 mars	Massachusetts
	Vermont
9 mars	Florida
16 mars	Illinois
23 mars	North Carolina
6 april	New York
	Wisconsin
27 april	Pennsylvania
1 maj	Texas
4 maj	Georgia
	Indiana
	District of Columbia
6 maj	Tennessee
8 maj	Louisiana
11 maj	Nebraska
	West Virginia
	Connecticut
18 maj	Maryland
	Michigan
	Arkansas
25 maj	Idaho
	Kentucky
	Nevada
	Oregon
1 juni	Montana
	Rhode Island
	South Dakota
8 juni	California
	New Jersey
	Ohio

Ovriga delstater utses sina delegater till partikonventen på annat sätt. Det demokratiska partikonventet hålls den 12 juli i New York och det republikanska den 16 augusti i Kansas City. (I primärvalen i Louisiana och Connecticut väljs endast delegater till det demokratiska partikonventet, republikanerna utses på annat sätt).

RONALD REAGAN OM SOVIET

Ronald Reagan, nu amerikanska presidentkandidat, höll i augusti förra året ett föredrag vid Pasadena tekniska högskola. Reagan förklarade att de studenter som ville att USA skulle komma i nivå med Sovjet bärta behövde arbeta målsmedvetet för följande punkter:

1. Att skänka amerikanerna genomsnittsinkommat med 80%.
2. Att föra över 33 miljoner arbetare från industrien till jordbruken.
3. Att skrota 59 miljoner TV-apparater.
4. Att bryta upp 14 av 15 km väg.
5. Att skrota 19 bilar av 20.
6. Att lägga ned två tredjedelar av järnvägsnätet.
7. Att riva 70% av landets vilor och lägenheter.
8. Att stänga av 9 telefoner av 10.

När dessa åtta krav är uppfyllda gäller det barn att hitta ett kapitalistiskt land som är dumt nog att leverera så mycket vete och andra livsmedel att landet inte går under. (minut)

USA:S SOCIALDEMOKRATER VARNAR

USA:s socialdemokrater, "Social Democrats", har varnat sina europeiska medförförare för att samröra med kommunisterna. Man pekar särskilt på den italienska kommunistledaren Berlinguers vänskap med Sovjet och hans lovord över Östtyskland. Socialdemokraterna varnar att finlandisera hela Europa menar de amerikanska socialdemokraterna, vars organisation är ansluten till den socialistiska internationen.

SOVIETISK U-HJÄLP

Västvärlden inom OECD-blocket gav 1974 ungefär tio gånger så mycket i u-hjälp som hela ostblocket till sammans, inkl Kina.

MER PENGAR TILL ÖST ÄN TILL V-LAND

Den västtyska oppositionens kritik mot regeringens Ostpolitik är hård. Men konsekvenserna är Ostpolitiken ockse märkliga. CDU:s u-hjälpsexpert Todenhöfer konstaterade nyligen att ostblocket under 1975 fick mer pengar från Västtyskland än alla v-länder tillsammans. Östländerna fick 4,2 miljarder DM i krediter och bistånd, medan v-länderna fick näja sig med 3,6 miljarder, berättar Die Welt.

ILLEGAL TIDSKRIFT I LITAUEN

Möller i Litauen berättar om en ny samisdat-tidskrift, Ausra (Morgonrodnad). Det första numret är på 52 sidor och innehåller artiklarna "De första morgonträdlarna", "Vid den internationella domstolen", "Biskop Valancius' 100-årsdag" och "Att leva utan lidgn". Tidskriftens motto är hämtat från det självständiga Litauens nationalsång:

Mi kurileken till Litauen
bränna i våra hjärtan
Mi enheten blomma
i Litauens namn

Ausra är ingen ny tidskrift, utan en återupptäckelse av en tidigare tidskrift med samma namn, som utgavs av den litauiska nationaliströrelsen under motståndskampen mot det ryska imperiet under åren 1883-1886. Utgivarna av den nya Ausra har identifierat sig med sin föregångare genom att kalla det första numret för nr 1(40). 1800-talets Ausra utkom med 39 nummer.

Trond Andersen

NATIONELLA FOLKFRONTEN I LITAUEN

En hemlig organisation med namnet "Nationella folkfronten" har bildats i Litauen. Folkfronten har t.o.m. lyckats genomföra en kongress, där ett politiskt program antogs. Man kräver självständighet för Litauen, fria val och friglappande av alla politiska fångar. Man uttrycker också sitt intresse för en "union mellan de balatiska och skandinaviska länderna inom ramen för det fria Europa." Nationella Folkfrontens deklaration har i sin helhet publicerats i den litauiska exiltidningen Tevirkos Ziburių i Kanada.

EXTRAPOLISER I SOVIET

Enligt den danska tidskriften Minuit har Sovjets vice inrikesminister generallöjtnant Boris Schumilov uppgott att det finns sju miljoner "extrapoliser" direkt underställda den ordinarie polisen i Sovjet.

SOLSJENITSYN PLANERAR NY BOK

Nobelpristagaren Alexander Soljenitsyns Gulag-arkipelagen har nyligen utkommit i sin femte och sjuende del på ryska och franska i Paris. Nu arbetar Soljenitsyn på en omfattande romanserie om ryska revolutionen. Romanen började med "augusti 1914", som redan finns på svenska. Två kommande delar heter "Oktober 1916" och "Mars 1917". Men efter dessa tre delar kommer Soljenitsyn över till kärnan i sin romanserie, avsnittet om ryska revolutionen och inbördeskriget. Soljenitsyn har nyligen via den ryske emigranttidningen "La Pensée Russe" i Paris lett sina landsmän i utlandet som har minnen från revolutionsåren och perioden 1917-1922 att höra av sig. Det är närvändigt med Ugovitmen, menar Soljenitsyn, eftersom alla "dokument och Ugovitneseckriderier som berättade sanningen metodiskt har förstörts eller förskurats" av de sovjetiska myndigheterna.

SOVJET UBTILDAR PLO-TERRORISTER

Den amerikanska tidningen Newsweek uppges att Sovjet utbildar palestinska terrorister inom PLO. Utbildningen skall enligt tidsskriften pågå på Krim, i ett läger där tidigare kubaner och angolanner har utbildats. Ett sextio-tal palestinier genomgår f.n. ett tvåårigt utbildningsprogram.

RASDISKRIMINERING I ÖST

En nigeriansk student, som studerade i Kiev (Ukraina), på ett tjeckiskt stipendium fick detta ommedelbart indraget då han gifte sig med en tjeckisk flicka. De afrikanska studenterna i Kiev har demonstrerat i protest mot det inträffade, som de ser som ett utslag av många på rasdiskriminering i Östeuropa, enligt den franska veckotidningen Le Point.

MOSKVA LEVERERAR AMERIKANSKA VAPEN TILL GUERRILLAN I URUGUAY

Regeringen i Uruguay har anklagat Sovjet för att ha levererat amerikanska vapen - från Vietnam - till guerrillan i landet. Mer än 1000 gevär och 30000 patroner har beslagtagits vid razzior i Uruguay. (Die Welt)

KINA OCH NGUYEN CAO KY

Den förutvarande sydvietnamesiske regeringschefen och vicepresidenten Nguyen Cao Ky har avslöjat att han vid flera tillfällen, efter det att han förlorat sin makt-position, uppsöktes av kinesiska agenter som föreslog att han skulle genomföra en kapp mot president Thieu. Kineserna utlovade Ky allt stöd om han såg till att Sydvietnam fördre en politisk kurs oberoende av sällan Sovjet som USA.

ATT GÖRA VÄGGTIDNINGAR I KINA

30-åriga Li Cheng-tien arbetade i mer än ett år på en väggtidning som omfattade 20 000 kinesiska skrivtecken. Li angrep Mao-kulten, partiellens privilegierade ställning, rötsligheten i Kina, maoisternas massakrer på civilbefolkningen - under 50-talet och under kulturrevolutionen, bristen på yttrandefrihet m.m. Li Cheng-tien arresterades talmiljö omgående och fördes till diverse omskollängor. Idag är han spärslöst försvunnen. (What's happening on the Chinese Mainland)

JÄMLIKHET INGET FÖR KINESER

I Washington brukar de olika ambassaderna fira nationaldagarna genom mottagningar för landsmän i Washington-området, eller i vissa fall hela den amerikanska bokkusten bjuda in. Man gör då ingen skillnad mellan personer i olika social ställning.

För den kommunist-kinesiska delegationen vid "förbindelsekontoret" i Washington passar emellertid inte denna internationella sed. I samband med firandet av den kinesiska nationaldagen häromkvarts anordnades man två mottagningar. Till den första inbjöds af-färsmän, ledamöter av den amerikanska kongressen, framstående medlemmar från den kinesiska kolonin i Washington etc. Fyra dagar senare anordnades en ny mottagning, till vilken de grupper som inte inbjudits vid det tidigare tillfället kunde komma. Det gällde då personer av låg social status, t.ex. kockar, servitriser, chaufförer etc. Dessa ansågs uppenbarligen inte kunna inbjudas samtidigt som den tidigare gruppen.

Allan G. Brownfield

Världsomspännande spänning.

PAMILJEBAKGRUNDEN AVGÖRANDE I POLEN

Amerikanen Noel Perrin reste i början av detta år till Warszawa för att arbeta som glasprofessor i engelska. När han skulle börja tampas med den polska byråkratin måste han i blanketter fylla i sin "klass". Perrin förstod inte vad som menades, men när han var påstridig sa han att han kom från ett klasslöst samhälle. Detta kunde naturligtvis inte accepteras av byråkraten. Perrin frågade då vilka klasser det fanns att välja mellan, det visade sig att man kunde välja mellan "arbetare", "bonde" eller "intelligenter". Eftersom Perrin ägde ett jordstykke i USA sa han att han var bonde, men detta godkändes inte av byråkraten. Han måste till slut finna sig i att bli klassad som "intelligenter". För Perrin gjorde detta ingen större skillnad, för polackerna själva kan det därmed vara av avgörande betydelse vilken social bakgrund man har. Vid intesningarna till universitet och högskolor får nämligen barn till bönder och arbetare fem poäng extra, vilket väger tungt med tanke på att man maximalt kan uppnå tjugo fem poäng.

MULTINATIONELLA FÖRETAG ETTPÖREDÖME

Så skulle man kunna sammanfatta den rapport som PW:s internationella arbetsorganisation ILO sammanställt om multinationella företags verksamhet i u-länder. De multinationella företagen (MNF) betalar i genomsnitt högre löner, men förecker efter blotta förmåga undvika massuppskattningar och korrigationsbete. Men samarbetar i internationella företagsfrågor på ett föredämligt sätt med de statliga myndigheterna. MNF bjuder också vanligen på bättre arbetsmiljö än övriga företag. I rapporten uppskattas antalet sysseleatta i MNF till cirka 14 miljoner, varav 2 miljoner i u-länder och 12 miljoner i i-länder.

JUGOSLAVIEN

28-åriga Miljenko Hrkac hör till den senaste tiden dödade politiska motståndare till Tito-regimen i Jugoslavien. Vadjanden om nåd för Hrkac har riktats från hela Västeuropa - med undantag av Sverige. Bland övriga som dömdes för politiska brott på senare tid kan nämnas Slavko Urbanic (15 år) och Zvanko Djapo (5 år) samt 23-åriga västtysken Barbara Plachetka (11 år). Hrkac dömdes för ett sprängattentat, men man har inte kunnat knyta honom till attentatet utan bara till kroatiska nationalistgrupper. Frispråkiga advokater i Belgrad uppfattar det som ett justitiemord. Plachetka dömdes för att ha kört den höger-inriktade kroatiska nationalisten Vinko Barisic till Jugoslavien. Barisic själv fälldes för andra "brott" till tjugo års fängelse. De jugoslaviska myndigheterna uppger att ungefär 200 personer har dömdes för politisk verksamhet under det gångna året. Antalet politiska fångar uppskattas till 4.000. Bara Sovjet, Albanien och Östtyskland har fler politiska fångar i Europa.

Landsstingsförbundet i Sverige beslutat nyligen att flytta sina resor för reumatiker från Spanien till Jugoslavien, flyttningen motiverades uteslutande med politiska skäl. Flera borgerliga ledamöter reserverade sig mot beslutet, men den socialdemokratiska majoriteten drev igenom flyttningen.

ATT BLI DOKTOR I PRAG

Rektor vid Karlsuniversitetet i Prag, professor Ceska, har sätts ut en cirkulärskrivelse, som fastställer kraven för godkännande av doktorsavhandlingar och "kandidatuppsatser" i konstvetenskap, litteraturvetenskap och estetik. Hela skrivelserna återges i tysk översättning i den schweiziska tidskriften Zeit Bild. Bland de viktigaste kraven för godkännande kan nämnas: Använder arbetet en marxistisk leninistisk metodologi? Särskild uppmärksamhet måste riktas mot eventuell revisionism, dubekism, trotskism eller socialdemokratisk ideologi. Belyser arbetet en ny socialistisk männesskas uppfostran? Har kandidaten utvecklats till en socialistisk personlighet? Åberopas icke acceptabla borgerliga auktoriteter i arbetet?

Den lärmare som inte noggrant iakttar föreskrifterna får enligt cirkulärskrivelserna räknas ned disciplinära åtgärder, utan hänsyn till position i den akademiska världen.

SÅ RÖSTADE MAN I AFRIKA

När den afrikanska enhetsorganisationen OAU i januari röstade om man skulle erkänna MPLA i Angola eller ej, så avslöjade många stater betydligt mer än sin inställning till Angola och MPLA. Man kan ur röstdelningens resultat dra slutsatser om vilka stater som är socialistiskt inriktade och vilka stater som vill följa en mer moderat kurs. Röstsiffrorna blev 22-22 och två nedlagda. Röstdelningen var som följer:

För MPLA (socialistiskt inriktade stater)

Algeriet	Mauritius
Benin (Dahomey)	Madagaskar
Burundi	Mali
Ghana	Mozambique
Guinea	Niger
Guinea-Bissau	Nigeria
Ekvatorial-Guinea	Sao Tomé
Kap Verde-Sáarna	Somalia
Kamerun	Sudan
Kongo	Tchad
Libyen	Tanzania
Nedlagda	

Etiopien Uganda

För förhandlingar (moderat inriktade stater)

Botswana	Marocko
Centralafrik. Rep.	Mauretanien
Egypten	Rwanda
Elfenbenskusten	Senegal
Gambia	Sierra Leone
Gabon	Somaliland
Kamerun	Togo
Kenia	Tunisien
Lesotho	Zaire
Liberia	Zambia
Malawi	Övre Volta

Uppgifterna avser omröstningen i januari. Under tryck av Kubas militära framgångar har flera OAU-stater svängt, och MPLA-regimen är nu upptagen som medlem i OAU.

SYDAFRIKA RUSTAR UPP

Enligt Neue Zürcher Zeitung ökar Sydafrika i år sin försvarsbudget med 50% till 1,75 miljarder rand. Hur mycket av dessa pengar som används i Angola är inte känt.

SYDAFRIKANSKA APELSINER

För några år sedan försökte man i Sverige bojkotta sydafrikanska varor. Numera har bojkotten upphört. Nuvarande är igång drabbade den framförallt försäljningen av Outspan-apelsiner. Enligt ett program i den holländska televisionen så odlas flertalet Outspan-apelsiner på Zebedela-plantagerna, ett företag som helt ägs av svarta! Bojkotten mot det "vita" Sydafrika drabbade alltså på sin tid i första hand det "svarta" Sydafrika!

TRAFIK"OLYCKA" NY KGB-METOD

Den ungerska exiltidningen "The Guardian" redogör för en rad fall av underliga trafikolyckor som antas vara arrangerade av KGB, för att oskadliggöra motståndare till den ryska spion- och polisorganisationen. Man misstänker att den ryske författaren, flyktingen och f.d. koncentrationslägerfänglen (i Sovjet) Arkadi Belinkov dömdes på detta sätt i Italien 1969. Ett annat fall inträffade i Sovjet-Georgien i februari 1974 då den ortodoxe prästen Viktor Shalambidze dömdes i en bilolycka under "misstänkta omständigheter". I mars 1975 råkade den populära prästen Dmitri Dudko ut för följande: Han fick ett brev om att hans bror var intagen på sjukhus. En vän till honom som hade bil körde honom till sjukhuset. De blev omkörda av en stor lastbil, som tvärstannade precis efter omkörningen. Dudko och hans vän sågade tvärbron. Några min hoppade ur lastbilen, varefter förreren backade den rött på bilen med Dudko. Dudko och hans vän blev svårt skadade. Männiken som hoppat ur lastbilen steg in i den igen, varefter lastbilen körde sin väg. När Dudko och hans vän vände sig till polismyndigheten för att anmäla det inträffade vägrade man att vidta någon åtgärd. Man antar att KGB:s avsikt i detta fall endast var att skrämma Dudko till tystnad.

ANTISEMITISK SPelfilm I SOVjet

Hitt om i Sovjetunionen visas f.n. en spelfilm med namnet "Det hemliga och det uppenbara". Filmen skall avslöja "zionisterna". Den är starkt anti-semitisk och har försakat protester från bl.a judiska grupper. (Enst West Digest)

SUDETTYSKLAND OCH PALESTINA

En delegation med företrädare för den sudettyska befolkningen i Västtyskland har i FN krävt att sudettyskarna skall ges samma rättigheter som palestinierna i FN. Precis som palestinierna födrivs eller flydde sudettyskarna från sitt hemland strax efter andra världskriget. Man hamnade i ett grannland där invånarna, precis som i Palestina, talade samma språk. Mer än 3 miljoner sudettyskar fördrevs från Tjeckoslovakien, medan antalet palestinier som flydde från det nuvarande Israel var ungefär en femtedel så stort. Delegations ledare Walter Becher överlämnade en petition med 150.000 namnunderskrifter där sudettyskarna kräver återupprättande av sina rättigheter. Det enda land som hittills har utlovat sitt stöd för sudettyskarnas krav är Israel:

KGB-CENTRAL I LUXEMBURG

Luxemburg har blivit en viktig central för den ryska spionorganisationen KGB, enligt den amerikanska tidskriften Time. I Luxemburg, som har 360.000 invånare, har Sovjet 36 anställda vid sin ambassad. Minst 12 av dessa hör till KGB. Aeroflot, det sovjetiska flygbolaget, har en direktlinje mellan Luxemburg och Moskva. Chefen för KGB i Luxemburg uppges vara Anatoli Mesjariakov. Luxemburg är medlem i NATO och har tillgång till en rad hemliga NATO-dokument.

ATT HANDLA I SOVJET

Från ett sammälle med "planmässig hushållning" (Sovjet) rapporteras att det inför nyårshelgen (som i det ateistiska Sovjet firas som vinterns stora helg) var omedelbart att köpa bl a sallad, apelsiner, bananer och citroner. Så gott som omöjligt var det också att få tag på lök, peppar och matolja. Och för att få tag på bättre köttbitar fördrades särskilda förbindelser. Som vanligt kunde dock aldrig köpas i s.k. berjosjka-butikerna, där bara partipampar och utlänningar får handla.

(Neue Zürcher Zeitung)

RYSK FLYKTING FLYTTADE TILLBAKA - SATTES I PÅNGLÄGER

Tolkens W.P. Balachonow arbetade vid FN:s internationella meteologiska organisation i Schweiz. Han sökte politisk asyl i Schweiz. Ryssarna lockade tillbaka Balachonow till Sovjet genom att berätta att hans mor var död, och att familjen ville att han kom till begravningen. Han kom aldrig till någon begravning. Han blev omedelbart ställd inför rätta och dömd till tolv års frihetsstraff. Han finns nu i tvångsarbetsläger VS 389/35, nära staden Perm, berättar den danska tidskriften minut.

ITALIENS TERRORIST NR 1 GRIPEN

Italiens i särklass farligaste terrorist kommittén Renato Curcio har gripits i Milano. Curcio har varit ledare för "Röda brigaden", som bl a varit ansvarig för kidnappningarna av Bruno Lebbate, Ettore Americo, Mario Sozzi och Vittorio Vallarino Gancia. När polisen trängde in i den våning där Curcio befann sig öppnade han omedelbart eld ned mot pist. Curcio har tidigare suttit i fängelse, men han fritogs efter det att en tungt beväpnad grupp sympatisörer tog sig in i fängelset och befriade Curcio.

UTLÄNDSKA REVOLUTIONÄRER I PORTUGAL POLSK CENSUR

Portugal har under de senaste två åren blivit ett fullständigt oldorado för Europas alla vänsterextremister. Tiotusentals utlänningar har strömmat in i landet för att hjälpa till i revolutionen. Man var nära att lyckas. Portugisernas inställning till de utländska revolutionärerna har som man förstår varit mycket kritisk. Daily Telegraph m fl tidningar har nu berättat att Lissabons militärkommendant Vasco Lourenco har latit utvisa 10.000 utländska revolutionärer från landet. Ett par tusen av dessa uppges ha kommit från Italien, men många har kommit från Frankrike, Västtyrland, Spanien och även Skandinavien.

Befolningen är fintligen inställt till de utlänningar som misstänks vara utländska extremer. En fransk fotograf blev t.ex. överfallen av upprettade bönder i den nordportugisiska staden Braga, sedan han försökt göra sig förtvättad på spanska. Han antog genast att han var kubansk samhällsmedarbetare.

VAD KOSTAR DET I MOSKVA

Om man inte har möjlighet att handla i partipamparnas och utlänningarnas Beryoska-butiker är det trots låga läger dyrt att handla i Sovjet. Revus de l'Est uppger följande priser för fyra varor i Moskva, Paris och New York. Priserna anges i arbetsstipendier för en arbetsare med genomsnittslön (för bilen avser siffran arbetsminader)

	New	Moskva	Paris	York
Vaz/Fiat 124	43	11	4	
Bensin, 10 liter	1,4	2	0,5	
Socker, 1 kg	1,4	0,4	0,1	
Vodka, 1 liter	10	6	1,6	

Observera då också att socker och vodka är typiska lågprisvaror i Sovjet.

För de som missade Bengt Göransson s radioreportage från Polen vill vi radda den polske censurchefens svar på Göransson s fråga varför man har censur: "Vi kan ju inte tillåta publicistisk verksamhet som går ut på att undergräva vårt system. Inte tillåter vi nå en person med kommunist-sympatier göra program för Sveriges Radio?"

"LIBERALISERING" I SOVJET

Utländska journalister får nu utan speciellt tillstånd resa utanför Sovjet. Villket är dock att resplanen, uppgift om vilka kommunikationsmedel som skall användas och planer på uppdraget under resan annöns till myndigheterna minst 48 timmar i förydig. Och naturligtvis får journalisterna inte resa till de många "förbjudna områdena".

FN OCH DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNAS

USA lade under hösten fram ett resolutionsförslag i FN som krävde frigivande av politiska fångar i hela världen. Arabstaterna och kommittéerna kom med så många ändringförslag att den amerikanske delegaten Leonard Garment drog slutsatsen att om alla ändringförslag godkändes skulle de enda politiska fångar som rekommenderades bli frisläppta genom resolutionen vara politiska terrorister, särskilt då de i Israel. USA:s chefsdelegat Patrick Moynihan, som drog tillbaka resolutionsförslaget, när behandlingen i FN urartat fördömdes FN:s "selektiva moral" och förklade att "fler och fler av FN:s medlemsstater tycks känna till brott mot de mänskliga rättigheterna bara i de länder där det fortfarande är möjligt att protestera".

-Mr Ford?
Det går hett till idag igen i säkerhetsrådet.
Jag tror att vi måste använda vårt veto.

CONTRA

MOT SOCIALISM - FÖR FRIMET

öberoende borgarlig
kvarntidskrift

Adresser:

Box 6082, 102 32 STOCKHOLM 6
Box 2035, 403 11 ÖREBORG 2
Box 426, 701 06 ÖREBORG 1

Prenumeration:

20 kronor
Postgiro 85 95 89 - 4
Bankgiro 261 - 2638

Ansvärig utgivare:

Christer Arkefors

Detta nummer

Kr pressslag 1976-02-25

Nästa nummer

utkommer i juni

Jordbruket har problem även i Kina

Under perioden 1959-1970 var all statistik i Kina hemligstämplat. Om man ser närmare på de siffror som offentliggjorts för de omkringliggande åren förstår man varför. Samtidigt som jordbruksproduktionen minskade med 0,6 procent per år: De officiella källorna tyder inte på någon mer granskam utveckling under de allra senaste åren. 1974 uppgavs industriproduktionen till 93 miljarder \$ och jordbruksproduktionen till 30,5 miljarder. 1976 uppgavs den kinesiska varuproduktionen till 120 miljarder \$, varav 90 miljarder \$ från industrien och 30 miljarder från jordbruksproduktionen. Uppgifterna kom från Chou En-lai. 1971 uppgavs produktionen ha ökat 10%, vilket rimligen borde innebära en produktion på 132 miljarder \$. Industriproduktionen uppgavas vara 101 miljarder, vilket lämnar 31 miljarder till jordbruksproduktionen. Men om man går tillbaka till 1959 var produktionen 103 miljarder \$, varav industriproduktionen 69,6 miljarder \$ och jordbruksproduktionen 33,4 miljarder \$. Under de elva åren mellan 1960 och 1971 ökade den sammanlagda produktionen med bara 2,1 procent per år,

Varför super Kowalsky?

Efter fyra år återvände jag till Polen med vissa förväntningar om förändringar och förhållanden för gemene man i Polen. 1971 kom man ihåg upploppen efter de nya hårdar arbetsnormerna, brist på stapellivsmidlar m.m. Ändå pekar ett besök idag på väldigt små förändringar till det bättre. Fortfarande samma långa köer framför livsmedelsbutikerna, samma valutaväxlare och samma prostituerade som möter de svenska turister varje frimärke mål tycke vara att sopa sig fulla så billigt som möjligt.

I Warszawa får Arbetsverken gång på gång ta itu med frågor som väcker stort misstag i bredda folkslager. De katolska prästerna bevakar nog sitt oberoende i förhållande till de kommunistiska myndigheterna, som vill skaffa sig starkare inflytande på ungdomens utbildning. Eleverna och studenterna svarar med skolk och ointresse. Men ett helt annat problem har blivit allt allvarligare. Alkoholism.

Alkoholismen har blivit den värsta sjukdomen i dagens Polen. 10% av de anställda kommer halvfulla

till jobbet varje morgon. Och 10% av alla olycksfall i arbetet inträffar på grund av för mycket polsk vodka. Hälften av alla brott och 85% av alla skilsmässor förorsakas av alkoholism. Under det senaste decenniet har alkoholkonsumtionen ökat med 60% i jämförelse med Västeuropa. Den polska industrins produktivitet sjunker på grund av alltför stor frånvaro. Varför super då genomsnittspolacken så mycket? Ett svar är att den vanlige polske arbetarens liv inte har många ljuspunkter. Livet är helt enkelt dystert, grått, utan anledning för någon att kämpa för något bättre och utan möjlighet för någon att hoppas på något bättre. Den socialistiska och kommunistiska indoctrineringen efter andra världskriget har inte bringat någon lindring till ett folk med ett tragiskt förflytet. Glömskan i flaskan har blivit en flykt från livets tråkigheter, som förstärks av den totalitära statens glädjedödande tentakler in i hem, skolor och förhoppningar.

Nils-Eric Brodin

MAO: SOVJET EN HITLERS-DIKTATUR

Enligt Nya Kina, den officiella kinesiska nyhetsbyrån, har Mao Tse-tung förklarat att "Sovjetunionen befinner sig idag under en högborgarnas diktatur, en diktatur av samma typ som de tyska fascisternas, en diktatur av Hitlerotyp." I kommentarer till uttalandet av Mao fördamme nyhetsbyrån avspänningsspolitiken.

Denna tidning säljs av: